

2012WMC35 bijlage

Voorjaarsnota 2012

Provincie Utrecht

Inhoudsopgave

1	Landelijke en provinciale ontwikkelingen	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Bestuurlijke ontwikkelingen	3
1.3	Economische en financiële ontwikkelingen	5
1.4	Organisatieontwikkelingen.....	6
2	Financieel meerjarenperspectief 2012-2016	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Ontwikkeling begrotingssaldo 2012-2015.....	7
2.3	Algemene Reserves	7
2.4	Herzien financieel meerjarenperspectief 2012-2016.....	8
2.5	Wat ontbreekt in het financieel perspectief?	8
2.6	Conclusie	9
2.7	Doorkijk 10-jaars financieel perspectief.....	10
3	Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten	12
3.1	Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen	12
3.2	Stelposten.....	14
3.3	Samenvatting bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten	16
4	Bijstellingen bestaand beleid	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Bijstellingen bestaand beleid	17
4.3	Financiële effecten bijstellingen bestaand beleid.....	23
5	Risicoparagraaf.....	25
5.1	Inleiding	25
5.2	Actualisatie risico's	25
5.3	Benodigd weerstandsvermogen	25
5.4	Kadernota Risicomanagement en weerstandsvermogen	25
6	Financieel beleid.....	26
6.1	Inleiding	26
6.2	Duurzaam financieel evenwicht	26
6.3	Nulmeting: stresstest Begroting 2012.....	27
6.4	Kader incidenteel-structureel.....	29
6.5	Vervangingsinvesteringen en omslagrente	31
6.6	Bedrijfskosten.....	33
6.7	Voorstellen aan PS.....	35
7	Verbeteringen in de jaarcyclusproducten	37
7.1	Inleiding	37
7.2	Voorbeelden programmablad begroting 2013	37
7.3	Samenvoegen programma's.....	40
7.4	Niet-wettelijk verplichte informatie.....	40
7.5	Concernprojecten.....	40
7.6	Herziening indicatoren programmabegroting.....	41
7.7	Voorstellen aan PS.....	47
Bijlage 1	Begrotingswijzigingen bijstellingen bestaand beleid	48
Bijlage 2	Technische begrotingswijzigingen.....	55
Bijlage 3	Aanpassing Staat van inkomensoverdrachten	84
Bijlage 4	Kenmerken Reserve Frictie-en programmakosten Veranderopgave.....	85

1 Landelijke en provinciale ontwikkelingen

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2012 van de provincie Utrecht. Dit jaar wordt een jaar met contrasten. Aan de ene kant stevige rijksbezuinigingen die ook hun weerslag hebben op de provincie en haar inwoners. Aan de andere kant de nieuwe kansen die ontstaan door decentralisatie van taken naar de provincie en de nieuwe provinciale organisatie waar wij naartoe groeien.

Wij willen meer met minder doen. De provincie Utrecht richt zich op de vijf kerntaken (economische ontwikkeling, ruimtelijke ontwikkeling, natuur en landschap, bereikbaarheid en cultuurhistorisch erfgoed). En gaat aan het werk als een oplossingsgerichte overheid die maatwerk verricht en nieuwe instrumenten ontwikkelt. Wij hebben daarbij vertrouwen in de samenleving en haar kracht om hieraan bij te dragen en zelf verantwoordelijkheid te nemen.

Het jaar 2012 moet het jaar van de verbinding worden. Verbinding met de inwoners, verbinding tussen de provincie en haar regionale partners, en verbinding met andere provincies, Den Haag en Brussel. Wij zullen hiervoor de nodige initiatieven ontplooien.

Deze Voorjaarsnota kenmerkt zich door een hoge mate van onzekerheid over de financiële vooruitzichten van de provincie Utrecht. De financiële consequenties van een aantal grote strategische onderwerpen zijn immers nog niet bekend, zoals de decentralisaties van natuur en verkeer & vervoer. Ook de val van het kabinet Rutte-Verhagen leidt tot meer onzekerheid over de te verwachten aanvullende bezuinigingen van het Rijk. Mogelijk zullen ook sommige wetsontwerpen die consequenties hebben voor de provincie als controversieel worden aangemerkt.

Desondanks heeft deze Voorjaarsnota wel degelijk een functie. De Voorjaarsnota is de eerste voortgangsrapportage van het lopende jaar. Ook wordt op basis van de nu bekende informatie een financiële doorkijk gegeven naar de komende jaren en de financiële ruimte die er is. Op basis hiervan kunnen, rekening houdend met alle onzekerheden die nog spelen, keuzes gemaakt worden voor de Begroting 2013.

1.2 Bestuurlijke ontwikkelingen

Bestuurlijke organisatie in de Randstad

Het kabinet heeft in de brief van 1 maart jl. aan de Tweede Kamer zijn standpunt bepaald in het Randstaddossier. Inhoud en maatwerk zijn hierbij bepalend geweest en hiermee neemt het kabinet afstand van de structuurdiscussie. De inhoudelijke vraagstukken zijn dus weer leidend geworden.

De brief geeft aan dat de versterking van de economische dynamiek van de Randstad centraal staat. Het kabinet zet in op het versterken van de bestuurlijke samenwerking door flexibele informele samenwerkingsvormen op het brede ruimtelijk-economische terrein in de Noordvleugel, respectievelijk Zuidvleugel op basis van een economische agenda. Karakteristiek is dat de benodigde samenwerking niet gebonden is aan bestuurlijke grenzen en dat andere partijen (bedrijfsleven en kennisinstituten) daar onlosmakelijk deel van uitmaken. Alle Noordvleugelpartijen gaan nu eerst

gezamenlijk verder invulling geven aan een economische agenda op basis van het landelijk topsectorenbeleid onder leiding van de Amsterdamse burgemeester Van der Laan.

Ook op het terrein van Bedrijfsvoering worden de mogelijkheden voor verdere samenwerking tussen Noord-Holland, Flevoland en Utrecht nader verkend. Er wordt een business case opgesteld waarin de potentiële toegevoegde waarde van samenwerking tussen de Randstadprovincies op de bedrijfsvoeringstaken inzichtelijk gemaakt wordt.

Afschaffing WGR-plus regio's

Uitgangspunt van het kabinet is een bestuurlijke inrichting die bestaat uit drie lagen: gemeenten, provincies en Rijk. Daarom heeft het kabinet in een brief aan de Tweede Kamer aangekondigd de WGR-plusregio's af te willen schaffen. Het kabinet koerst erop dat de WGR-plus met ingang van 1 januari 2013 is afgeschaft (besluitvorming door de Tweede Kamer moet nog plaatsvinden). Echter op dit moment is nog niet bekend wat de consequenties van de val van het kabinet zijn voor dit wetsontwerp.

In Utrecht betreft het het Bestuur Regio Utrecht (BRU). De belangrijkste taak die met het afschaffen herbelegd zal moeten worden, is de verkeer- en vervoertaak (waaronder OV-concessies). Voor een aantal stadsregio's waaronder Utrecht zullen de taken en financiële middelen (Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer) vanaf 2013 ondergebracht worden bij de desbetreffende provincies.

De afgelopen jaren was in de provincie Utrecht het verkeer en (openbaar) vervoer verdeeld georganiseerd. Rondom de stad Utrecht was het de verantwoordelijkheid van het BRU en in de rest van de provincie Utrecht was het provinciebestuur verantwoordelijk. In de nieuwe situatie wordt het makkelijker om tot een goed afgestemd openbaar vervoersnetwerk te komen wat voor de reiziger een positief effect heeft. De provincie neemt het initiatief om samen met alle gemeenten in de regio te overleggen over een goede invulling van de nieuwe situatie.

Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)

Medio 2011 is tussen de partners in Utrecht de afspraak gemaakt om samen te gaan werken aan de ontwikkeling van één RUD. De aanpak is proces-georiënteerd en zal leiden tot de daarbij behorende vorm en inrichting van de RUD Utrecht per 1 januari 2013. De op dat moment operationele gezamenlijke uitvoeringsdienst zal zoveel mogelijk aansluiten bij de landelijk geldende richtinggevende criteria bij RUD-vorming. In de periode daarna zal deze RUD zich verder moeten uitkristalliseren. Naast de rol als regisseur van dit proces heeft de provincie ook een partnerrol. Vanuit dat perspectief is de aandacht gericht op enerzijds het bepalen van provinciale kaders, uitgangspunten en randvoorwaarden voor de inrichting van de RUD in Utrecht en anderzijds het in beeld brengen van de gevolgen voor de achterblijvende organisatie (opdrachtgeversrol).

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Het kabinet wil het stelsel van IBT per 1 juli 2012 vernieuwen. Het kabinet baseert haar besluit op het advies van de commissie Oosting die onderzoek deed naar het interbestuurlijk toezicht. Het advies is vertaald naar een wetsvoorstel 'Wet revitalisering generiek toezicht'. Wij bereiden ons voor op de implementatie van het vernieuwde interbestuurlijk toezicht in de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Daarbij blijven wij in gesprek met de organisaties waarop wij toezicht uitoefenen: gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen. Ons uitgangspunt is vertrouwen in deze organisaties en een beperkte toezichtslast.

Interprovinciaal Overleg (IPO)

De commissie-Deetman heeft in 2011 het functioneren van het IPO geëvalueerd. Op basis daarvan heeft het IPO voorstellen ontwikkeld om de organisatie om te vormen tot een compacte, efficiënte

organisatie, bestuurlijk en ambtelijk, die effectief de belangen van de provincies in Den Haag behartigt. Daartoe wordt er een 'smalle maar betekenisvolle agenda' ontwikkeld met een focus op de kerntaken van het IPO. De adviesstructuur is sinds januari 2012 veranderd. De bestuurlijke en ambtelijke adviescommissies zijn in aantal verminderd en de kring van provinciesecretarissen heeft in de nieuwe opzet van de organisatie een centrale rol gekregen. Gedeputeerde Van Lunteren is lid van het IPO-bestuur. De gedeputeerden zijn actief in de bestuurlijke adviescommissies van hun portefeuilles.

Bestuursafspraken 2011-2015 (voorheen Bestuursakkoord)

De afspraken uit dit akkoord en de deelakkoorden Natuur en Water worden op hun voortgang gemonitord door het IPO tezamen met VNG, Unie van Waterschappen en het Rijk. Een gezamenlijke monitor zal worden gestuurd naar de Tweede Kamer. De Tweede Kamer houdt de ontwikkelingen rond de Bestuursafspraken nauwlettend in de gaten. In een nog te plannen overhedenoverleg in 2012 moet duidelijk worden hoe de afspraken uitgevoerd en gemonitord gaan worden.

1.3 Economische en financiële ontwikkelingen

Economische recessie en rijksbezuinigingen

De Nederlandse economie bevindt zich in een recessie, zij het tot dusverre een milde. In het vierde kwartaal van 2011 is de economie 0,7 procent gekrompen ten opzichte van een jaar eerder. Naast een daling van het consumentenvertrouwen wordt de krimp ook veroorzaakt door lagere bestedingen van overheden. Om te kunnen voldoen aan de Europese afspraken over het maximaal toegestane begrotingstekort zoals vastgelegd in het Groei- en Stabiliteitspact (het begrotingstekort mag niet boven de 3 procent van het BBP komen en de staatsschuld mag niet meer dan 60 procent van het BBP bedragen), zullen aanvullende rijksbezuinigingen nodig zijn.

Dit zal ook effect zal hebben op de inkomsten en uitgaven van provincies, hetzij via een lagere algemene uitkering uit het Provinciefonds ("trap op-trap af systematiek"), hetzij via minder directe rijksbijdragen aan concrete beleidsterreinen zoals bijvoorbeeld al in het decentralisatieakkoord Natuur is overeengekomen.

Voor welk bedrag de rijksbezuinigingen zullen doorwerken in het Provinciefonds is op dit moment niet te zeggen. Dit is volledig afhankelijk van de maatregelen die de komende weken in de Rijksbegroting 2013 zullen worden opgenomen.

Meer informatie zal hierover naar verwachting in de meicirculaire 2012 van het provinciefonds komen.

Ontwikkelingen verdeelmodel Provinciefonds

In 2011 is de nieuwe verdeling van het provinciefonds afgerond. Bij het omzetten van de verdeelmaatstaven is in een aantal gevallen voor een oplossing gekozen die geen duurzaam karakter heeft. Het ministerie van BZK is momenteel bezig om een onderhoudsplan op te stellen voor het Provinciefonds waarbij voor alle maatstaven een vorm kan worden gekozen die structureel kan worden toegepast voor zowel de beheer- als ontwikkeltaken. Daarnaast worden er de komende jaren nog nieuwe toevoegingen aan het Provinciefonds verwacht op het terrein van natuur (2014) en verkeer & vervoer (2013). Ook voor deze toevoegingen moeten nog maatstaven ontwikkeld worden. Tenslotte wordt er in 2016 € 90 mln uit het Provinciefonds overgeheveld naar het Gemeentefonds vanwege de transitie van de Jeugdzorg naar de gemeenten.

Van al deze financiële verschuivingen zijn de effecten voor Utrecht op dit moment nog niet aan te geven. Ook hier zal meer duidelijkheid over komen in de meicirculaire 2012. Wel hebben wij in de ramingen reeds rekening gehouden met de verwachte uitname uit het Provinciefonds in verband met de transitie van de Jeugdzorg.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF)

Tijdens de Eurotop van 26 oktober 2011 is afgesproken dat alle lidstaten van de eurozone de regels van het Stabiliteits- en groeipact over een structureel sluitende begroting voor eind 2012 in hun nationale grondwet moeten vastleggen. In Nederland zal dit gebeuren door middel van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF). Dit zou kunnen betekenen dat, ondanks het feit dat de provincies structureel sluitende meerjarenbegrotingen hebben, bepaalde investeringen die provincies de komende jaren hebben gepland met name op het gebied van Natuur, Mobiliteit en Water, mogelijk niet meer door kunnen gaan. Dit wordt veroorzaakt doordat het Rijk werkt met een ander boekhoudkundig systeem (kaststelsel) dan gemeenten en provincies (baten-lastenstelsel), waardoor investeringen die gemeenten en provincies uit eigen reserves betalen negatief meetellen in het totale begrotingssaldo van alle overheden samen (het zgn. EMU-saldo). Op dit moment is nog niet duidelijk of dit onderwerp door de Tweede Kamer als controversieel zal worden aangemerkt.

IPO, VNG en UvW hebben in hun conceptreactie aan minister de Jager aangegeven dat zij op dit moment niet in kunnen stemmen met het wetsvoorstel omdat er onvoldoende zekerheid bestaat dat er bij de uitwerking van het wetsvoorstel rekening wordt gehouden met de specifieke situatie van decentrale overheden in Nederland.

1.4 Organisatieontwikkelingen

Strategische Agenda

Op 27 maart hebben wij de strategische agenda provincie Utrecht vastgesteld. De strategische agenda beschrijft wat we deze collegeperiode feitelijk gaan doen. Integrale beleidsontwikkeling staat hierin centraal en wordt tot stand gebracht in nauwe samenwerking met inwoners, medeoverheden, bedrijven en andere organisaties.

Het is geen nieuwe visie maar een samenvatting van de lange termijn strategie Utrecht 2040 en de vastgelegde visies in bijvoorbeeld de Provinciaal Ruimtelijke Structuurvisie, de economische visie, het kaderdocument AVP en het Strategisch Mobiliteitsplan provincie Utrecht. De strategische agenda is een vertaling van het Coalitieakkoord naar uitvoering.

Veranderopgave

Het College heeft aan het nieuwe takenpakket de opgave verbonden de ambtelijke organisatie te verkleinen tot maximaal 675 fte en de organisatie in te delen in circa 10 afdelingen, met een tweehoofdige Directie. De omvorming wordt in twee slagen gemaakt. De eerste stap is gezet op 1 januari 2012. De beleids- en uitvoeringsafdelingen zijn toen in de nieuwe vorm gestart. Vanaf 1 juli 2012 zullen ook de bedrijfsvoeringsafdelingen volgens de nieuwe organisatiestructuur werken en hebben we een tweehoofdige Directie. De personele krimp wordt in drie jaar gerealiseerd en is op 1 januari 2015 afgerond.

2 Financieel meerjarenperspectief 2012-2016

2.1 Inleiding

Diverse ontwikkelingen hebben invloed op ons beleid en de middelen om dit beleid te kunnen realiseren. In dit hoofdstuk wordt allereerst de ontwikkeling van het begrotingssaldo gepresenteerd. Vervolgens zal inzicht gegeven worden in de stand van Algemene Reserves. Vervolgens wordt een herzien financieel perspectief 2012-2016 gepresenteerd na verwerking van de bijstellingen van de algemene dekkingsmiddelen en de programma's zoals opgenomen in de hoofdstukken 3 en 4.

2.2 Ontwikkeling begrotingssaldo 2012-2015

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	7.599	17.839	19.176	18.424	18.424 *)
Mutaties na Begroting 2012:					
- Besluit afbouw subsidies (PS okt '11)		2.336	2.274	2.211	2.211
- Onderhoud Merwedekanaal (NJR '11)	-566	-566	-566	-566	-566
- Kadernota ILG (PS jan '12)	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
- Festivalbeleid (PS jan '12)	750	-250	-250	-250	
- Bijdrage RHC's (PS april '12)	-662	-662	-662	-662	-662
Begrotingssaldo vóór Voorjaarsnota 2012	4.621	16.197	17.472	16.657	16.907

*) Omdat het exacte begrotingssaldo van 2016 pas bij het opmaken van de Begroting 2013-2016 bekend wordt, gaan we in deze Voorjaarsnota voorzichtigheidshalve uit van het begrotingssaldo van het voorlaatste jaar, te weten 2015. Naar verwachting zal dit in werkelijkheid iets gunstiger uitpakken omdat incidentele activiteiten t/m 2015 die met structurele middelen worden bekostigd, vanaf 2016 zullen vrijvallen.

2.3 Algemene Reserves

Inmiddels -na afsluiting van het jaar 2011- is de stand van de Algemene Reserves geactualiseerd. Deze is als volgt:

Saldireserve

Bedragen x € 1.000

Saldireserve	
Stand bij Jaarrekening 2011	39.347
Bij: vrij besteedbaar rekeningresultaat 2011 (ovv goedkeuring PS)	11.068
Bij: vrijvallen middelen opgeheven reserve stimulering OV (Jaarrekening 2011)	180
Bij: vrijvallende middelen Coalitieakkoord 2007-2011 (zie Jaarrekening 2011)	1.170
Af: storting in reserve Frictiekosten (zie hoofdstuk 4 en 6)	-5.450
Stand bij Voorjaarsnota 2012	46.315

Over de inzet van de Algemene Reserve zijn afspraken gemaakt in het Coalitieakkoord 2011-2015. Van het resterende saldo is € 10 mln bestemd voor de Binnenstedelijke opgave Wonen, € 10 mln voor de afslag Hoevelaken en € 10 mln voor de Rijnbrug Rhenen. Daarnaast is er nog de verplichting

vanuit de Najaarsrapportage 2011 om een bedrag van € 966.000 vanuit de Algemene Reserve te storten in de (nieuwe) Reserve Binnenstedelijke Ontwikkeling. Per saldo resteert een vrij besteedbaar bedrag van € 15,3 mln in de Algemene Reserve.

Reserve Bedrijfsvoering

Bedragen x € 1.000

Bedrijfsvoeringsreserve	
Stand bij Jaarrekening 2011	1.234
Bij: bestemming rekeningresultaat 2011	1.266
Stand bij Voorjaarsnota 2012	2.500

In hoofdstuk 6 Financieel Beleid wordt voorgesteld om de stand van de reserve Bedrijfsvoering te maximeren op € 2,5 mln.

Reserve Weerstandsvermogen

De reserve Weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2011 € 36,5 mln. In het Statenvoorstel van de Jaarrekening 2011 wordt voorgesteld om € 142.000 aan deze reserve te onttrekken in verband met de afbouw van de subsidie aan het LEU.

In deze Voorjaarsnota wordt in hoofdstuk 4 voorgesteld om een bedrag van € 721.000 te onttrekken aan de Reserve Weerstandsvermogen in verband met de korting op de subsidie aan RTV Utrecht. De stand van de reserve wordt hiermee € 35,6 mln.

2.4 Herzien financieel meerjarenperspectief 2012-2016

In deze paragraaf wordt een herzien financieel perspectief 2012-2016 gepresenteerd na verwerking van de bijstellingen van de algemene dekkingsmiddelen en de programma's zoals opgenomen in de hoofdstukken 3 en 4.

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo x €1.000	2012	2013	2014	2015	2016
Stand vóór Voorjaarsnota 2012	4.621	16.197	17.472	16.657	16.907
Mutaties algemene dekkingsmiddelen (H3):	-5.140	-7.260	-6.080	-4.240	-10.670
Saldo na mutaties algemene dekkingsmiddelen	-519	8.937	11.392	12.417	6.237
Bijstellingen bestaand beleid programma's (H4):	1.111	247	757	256	2.245
Stand Voorjaarsnota 2012	592	9.184	12.149	12.673	8.482

Na verwerking van de bijstellingen uit hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 dalen de positieve begrotingssaldi aanzienlijk. Er is weliswaar nog sprake van een structureel overschot, maar een aantal belangrijke onderwerpen zoals hierna vermeld in paragraaf 2.5 is nog niet in dit perspectief verwerkt.

2.5 Wat ontbreekt in het financieel perspectief?

De volgende posten zijn niet in het financieel perspectief opgenomen omdat deze op dit moment nog onvoldoende "hard" zijn. Dat deze onderwerpen in de toekomst voor (deels onvermijdbare) uitgaven zullen zorgen, is wel duidelijk. Het betreft:

1. Beheer Natuur; vanaf 2014 zullen aanvullende provinciale middelen nodig zijn voor het beheer van natuur. Zie ook het Kaderdocument AVP dat u in december 2011 heeft behandeld. E.e.a. wordt momenteel nader uitgewerkt.

2. Vervangingsinvesteringen: momenteel worden alle vervangingsinvesteringen (met name Huisvesting en ICT) in kaart gebracht. Financiële doorrekening hiervan zal bij de Begroting 2013 plaatsvinden.
3. Aanvullende Rijksbezuinigingen zullen doorwerken op de hoogte van de algemene uitkering van het Provinciefonds; hoeveel is op dit moment echter niet te zeggen.
4. Binnen het recreatieve veld is een groot aantal posten nog ongedekt. Via het traject Toekomst Recreatie zal bekeken moeten worden welke bedragen uit de markt gehaald kunnen worden c.q. via andere organisaties gedekt kunnen worden.
5. Het oprichten en inrichten van een regionale uitvoeringsdienst en het overplaatsen van medewerkers naar de nieuwe organisatie (mens volgt werk) brengt kosten met zich mee. Er wordt naar gestreefd dat de RUD per 1 januari 2013 operationeel zal zijn. Het is onduidelijk welke kosten bij de inrichting van de RUD op ons afkomen. Een belangrijke onzekere post daarin is de investering in ICT-voorzieningen. Daarnaast zijn er onzekerheden ten aanzien van desintegratiekosten (bijv. versnelde afschrijving van systemen, leasecontracten die wellicht opengebroken moeten worden e.d.), huisvestingskosten en kosten sociaal plan. Meer duidelijk verwachten we bij de Najaarsrapportage 2012.
6. Decentralisatie van Verkeer en Vervoer (indien dit onderwerp niet als controversieel wordt beschouwd): als gevolg van de verwachte afschaffing van de WGR+ zullen de middelen voor Verkeer en Vervoer (BDU) vanaf 2013 overgeheveld worden naar het provinciefonds. Financiële gevolgen (baten en lasten) zijn nog onbekend.

2.6 Conclusie

In deze Voorjaarsnota is nog sprake van een structureel positief begrotingssaldo.

Echter, na verwerking van de voorlopige inschatting van de benodigde bedragen voor natuur, vervangingsinvesteringen etc. verwachten wij een structureel begrotingstekort vanaf 2016 van enkele miljoenen.

Om een goed inzicht te krijgen in de daadwerkelijk omvang hiervan zullen wij de komende maanden in de periode tot het opstellen van de Begroting 2013 de volgende stappen ondernemen:

1. Uitwerken van de "PM-posten" voor zover mogelijk. Hoeveel is daadwerkelijk nodig voor Beheer Natuur, Toekomst Recreatie en vervangingsinvesteringen de komende jaren? Welke kosten zijn onvermijdbaar en welke niet?
2. Doorrekenen van de meicirculaire van het Provinciefonds en aanvullende Rijksbezuinigingen;
3. Een onderzoek starten naar structurele ruimte in de begroting, mede gezien de doelstellingen uit het Coalitieakkoord en de Strategische Agenda;
4. In beeld brengen welke incidentele kosten aflopen in 2015 die gefinancierd worden uit structurele inkomsten en daarmee het begrotingssaldo 2016 positief beïnvloeden.

Doelstelling is om u bij de Begroting 2013 een financieel sluitende begroting te presenteren, waar de bovenstaande punten in verwerkt zijn. Dit sluit aan bij het streven naar Duurzaam Financieel Evenwicht, zoals verwoord in hoofdstuk 6 Financieel Beleid.

Tabel Herzien financieel meerjarenperspectief 2012-2016 (bedragen x € 1.000)

Saldo begroting	2012	2013	2014	2015	2016
A. Saldi programma's incl. overhead en reserves	-160.015	-146.523	-143.564	-143.814	-147.791
B. Stelposten					
Onvoorzien	-179	-400	-400	-400	-400
Loon-en prijscompensatie	-497	-3.967	-6.447	-8.847	-11.347
Ombuigingen coalitieakkoord 2011-2015	1.275	1.969	2.318	4.406	*
Intensivering coalitieakkoord 2011-2015	-8.843	-10.732	-10.770	-10.622	*
Totaal stelposten (B)	-8.244	-13.130	-15.299	-15.463	-11.747
C. Beschikbare dekkingsmiddelen/baten					
Saldo treasury	5.160	4.340	5.020	5.760	6.430
Dividenden	100	100	100	100	100
Uitkering provinciefonds	56.000	56.800	57.800	57.500	52.500
Opcen MRB (72,6)	107.300	107.300	107.800	108.300	108.700
Renteopbrengst van investeringen	291	297	292	290	290
Totaal baten (C)	168.851	168.837	171.012	171.950	168.020
D. Saldo begroting (A+B+C)	592	9.184	12.149	12.673	8.482

*) de ombuigingen en intensivering coalitieakkoord zullen vanaf 2016 op de programma's verwerkt zijn.

2.7 Doorkijk 10-jaars financieel perspectief

In de voorstellen tot verbetering van de jaarcyclusproducten (zie Statenbrief januari 2012) hebben wij voorgesteld om voortaan de doorkijk van het financieel perspectief te verlengen tot 10 jaar. Als het hiervoor gepresenteerde financieel perspectief wordt doorgetrokken tot 2021 ziet deze er als volgt uit:

Saldo begroting	2017	2018	2019	2020	2021
A. Saldi programma's incl. overhead en reserves	-149.000	-149.000	-149.000	-149.000	-149.000
B. Stelposten					
Onvoorzien	-400	-400	-400	-400	-400
Loon-en prijscompensatie	-13.847	-16.347	-18.847	-21.347	-23.847
Totaal stelposten (B)	-14.247	-16.747	-19.247	-21.747	-24.247
C. Beschikbare dekkingsmiddelen/baten					
Saldo treasury	7.780	8.550	7.680	6.803	5.930
Dividenden	100	100	100	100	100
Uitkering provinciefonds	53.025	53.555	54.091	54.632	55.178
Opcen MRB (72,6)	109.244	109.790	110.339	110.890	111.445
Renteopbrengst van investeringen	290	290	290	290	290
Totaal baten (C)	170.439	172.285	172.499	172.715	172.943
D. Saldo begroting (A+B+C)	7.192	6.538	4.252	1.968	-304

Hierbij zijn de volgende aannames gehanteerd:

1. Het saldo op de programma's inclusief overhead en reserves wordt constant verondersteld op het niveau van 2016, te weten circa € 149 mln;
2. Wat betreft de treasurybaten gaan we uit van een jaarlijks afname van het belegd vermogen met € 25 mln. Daarnaast wordt een rentepercentage oplopend tot 3,5% vanaf 2018 als realistisch ingeschat;
3. De jaarlijkse groei van het provinciefonds wordt op 1% ingeschat. Een exactere inschatting is niet te maken, aangezien de groei afhankelijk is van een aantal factoren, zoals de jaarlijkse autonome groei van de uitgaven van de rijksoverheid als inflatiepercentages.
4. De opbrengst opcenten MRB groeit jaarlijks met 0,5% als gevolg van groei van het aantal auto's.

Wij merken hierbij op dat deze ramingen een zeer hoge mate van onzekerheid bevatten. Desondanks komt hier wel het beeld uit naar voren dat het financiële beeld de komende jaren verder zal verslechteren. Hierbij is ook nog geen rekening gehouden met de onderwerpen zoals genoemd in paragraaf 2.5.

3 Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten

In dit hoofdstuk worden de bijstellingen in de algemene dekkingsmiddelen (inkomsten) en de stand van de algemene stelposten gepresenteerd.

3.1 Bijstellingen algemene dekkingsmiddelen

Opcenten Motorrijtuigenbelasting

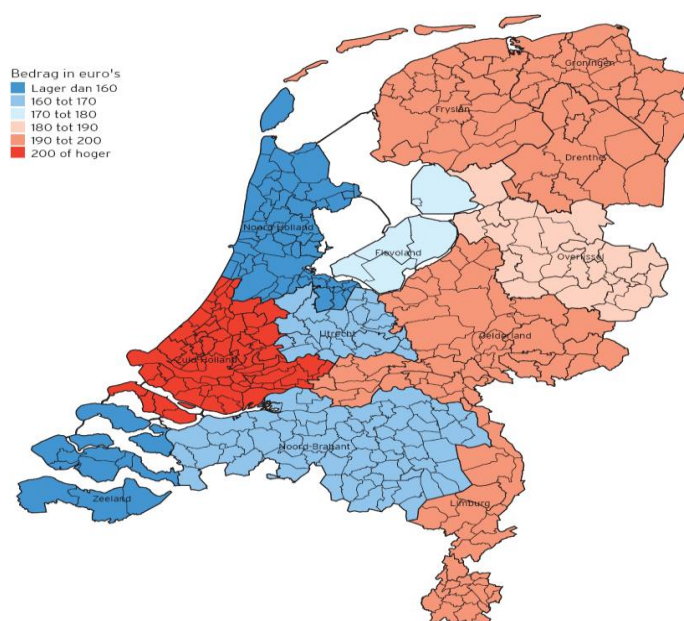
Bedragen x € 1.000

Opcenten MRB	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	108.700	109.200	109.700	110.200	110.200
Stand bij Voorjaarsnota 2012	107.300	107.300	107.800	108.300	108.700
Vershil	-/- 1.400	-/-1.900	-/-1.900	-/-1.900	-/-1.500

De werkelijke opbrengst over 2011 (€107,3 mln) is nagenoeg gelijk gebleven aan die van 2010. Dit, in combinatie met de verwachting dat de economische recessie nog minimaal tot in 2013 zal duren, is voor ons aanleiding om de verwachte opbrengst opcenten MRB naar beneden bij te stellen (minder autoverkopen). Voor de jaren 2012 en 2013 gaan we uit van 0% groei. In de jaren na 2013 verwachten we weer een lichte stijging van de opbrengst van 0,5% per jaar. Dit leidt tot een nadeel van € 1,4 mln in 2012 en € 1,9 mln vanaf 2013.

Het aantal opcenten bedraagt vanaf 2008 72,6. Utrecht heft hiermee in vergelijking met de andere provincies weinig opcenten. Ook in absolute zin zijn de lasten voor de autobezitter laag in vergelijking met andere provincies.

Opcenten op de motorrijtuigenbelasting 2011

Bron: COELO-Atlas van de lokale lasten

Uitkering Provinciefonds

Bedragen x € 1.000

Uitkering provinciefonds	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	56.000	56.800	57.800	57.500	57.500
Stand bij Voorjaarsnota 2012	56.000	56.800	57.800	57.500	52.500
Vershil	-	-	-	-	-5.000

De meest actuele informatie over de hoogte van de Algemene Uitkering uit het Provinciefonds wordt gegeven in de meicirculaire 2012. In de meicirculaire zal, naast de doorrekening van aanvullende rijksbezuinigingen, ook het belangrijke onderwerp Decentralisatie Natuur zijn cijfermatige uitwerking krijgen. Twee belangrijke financiële onzekerheden derhalve in deze Voorjaarsnota. Bij het opstellen van de Voorjaarsnota was de meicirculaire nog niet bekend. Indien mogelijk zullen we u bij de behandeling van de Voorjaarsnota in PS over de uitkomsten van de circulaire nader informeren.

Wel blijkt uit eerdere circulaires dat het Provinciefonds vanaf 2016 in totaal met € 90 mln gekort wordt vanwege de overgang van de Jeugdzorg naar gemeenten. Voor de provincie Utrecht gaat het naar verwachting om een korting van circa € 5 mln per jaar. Daarom hebben wij de uitkering uit het Provinciefonds in 2016 vooralsnog € 5 mln lager verondersteld dan in 2015.

Treasury

Bedragen x € 1.000

Treasuryresultaat	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	10.100	9.600	9.100	8.600	8.600
Stand bij Voorjaarsnota 2012	5.160	4.340	5.020	5.760	6.430
Vershil	-/- 4.940	-/-5.260	-/-4.080	-/-2.840	-/-2.170

De negatieve bijstelling ten opzichte van de Begroting wordt grotendeels verklaard door de voortijdige verkoop van beleggingsproducten in het najaar van 2011 (toekomstige rendementen vervallen). Daarnaast is het verwachte rendement op liquiditeiten naar beneden bijgesteld als gevolg van marktontwikkelingen. Dit is wellicht aan de voorzichtige kant, maar aan de andere kant is in deze raming geen rekening gehouden met mogelijk voortijdige verkoop van producten in 2012, noch met de implementatie van een nieuw treasurybeleid dat nu nog in uitvoering is. Deze maatregelen zullen naar verwachting ook een neerwaarts effect op het treasuryresultaat hebben.

Renteopbrengst investeringen

Onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen zijn de renteopbrengsten investeringen. Zoals toegezegd in de Najaarsrapportage 2011 hebben wij de huidige systematiek met betrekking tot rente-toerekening aan investeringen geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat wij in deze Voorjaarsnota voorstellen om vanaf 2012 bij de kapitaallasten van investeringen geen rekening meer houden met de rentecomponent (alleen nog afschrijvingen). Meer informatie en de overwegingen hieromtrent zijn terug te vinden in het hoofdstuk 6 Financieel Beleid van deze Voorjaarsnota. Dit voorstel is budgettair neutraal in de Voorjaarsnota verwerkt bij programma 10 in hoofdstuk 4.

Dividenden

Bedragen x € 1.000

Dividenden	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	200	200	200	200	200
Stand bij Voorjaarsnota 2012	100	100	100	100	100
Vershil	-100	-100	-100	-100	-100

De BNG heeft aangegeven de komende jaren naar verwachting minder dividend uit te kunnen keren. Over 2011 zal in 2012 25% in plaats van 50% van de nettowinst aan de aandeelhouders uitgekeerd worden. De reden is dat de bank door Europese regelgeving wordt gedwongen een hoger eigen vermogen aan te houden. Ook de komende jaren tot minimaal 2018 wordt het uit te keren winstpercentage gehalveerd tot 25%. Eerder al heeft de Nederlandse Waterschapsbank (NWB), die als gevolg van de strengere Basel III richtlijnen voor dezelfde opgave staat, besloten het vaste dividend te verlagen naar nul. Voorzichtigheidshalve ramen wij de opbrengst dividenden daarom af met € 100.000.

3.2 Stelposten

De volgende algemene stelposten zijn opgenomen in de Begroting 2012:

1. Stelpost onvoorzien
2. Stelpost loon-en prijscompensatie
3. Stelpost ombuiging Coalitieprogramma 2012-2015
4. Stelpost intensiveringen Coalitieprogramma 2012-2015

Bedragen x € 1.000

Stelpost Onvoorzien	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
Mutaties: Koninginnedag 2012 (Statenbrief januari 2012)	-221				
Mutaties hoofdstuk 6:					
- Dekking frictiekosten formatieafbouw		-1.200	-1.200		
- Dekking Innovatiebudget				-600	-600
- Vrijval t.g.v. begrotingssaldo	-1.200			-600	-600
Stand bij Voorjaarsnota 2012	179	400	400	400	400

In hoofdstuk 6 wordt voorgesteld om de stelpost onvoorzien structureel te verlagen met € 1,2 mln en deze middelen in te zetten voor het opvangen van frictiekosten die gepaard gaan met de afbouw van de formatie in 2013 en 2014 en voor een structureel Innovatiebudget vanaf 2015. Tevens wordt voorgesteld om in 2012 een bedrag van € 1,2 mln vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo en vanaf 2015 € 0,6 mln.

Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 6 Financieel Beleid.

Bedragen x € 1.000

Stelpost loon-en prijscompensatie	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	1.647	4.167	6.647	9.147	9.147
Mutaties:					
- Toevoegen jaarschijf 2016 € 2,5 mln					2.500
- Gestegen werkgeverslasten 2012 (H4)	-1.050				
- Dekking frictiekosten formatie (H6)		-200	-200		
- Dekking Innovatiebudget (H6)				-300	-300
- Vrijval t.g.v begrotingssaldo (H6)	-100				
Stand bij Voorjaarsnota 2012	497	3.967	6.447	8.847	11.347

In hoofdstuk 6 van deze Voorjaarsnota wordt voorgesteld om een deel van de stelpost structureel in te zetten voor het opvangen van frictiekosten die gepaard gaan met de afbouw van de formatie en voor een structureel Innovatiebudget vanaf 2015. Daarnaast wordt voorgesteld om € 0,1 mln vrij te laten vallen in 2012 ten gunste van het begrotingssaldo. Zie voor een nadere toelichting hoofdstuk 6 Financieel Beleid.

Bedragen x € 1.000

Stelpost (taakstelling) ombuigingen Coalitieprogramma	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	-1.219	-2.438	-3.657	-4.875	-4.875
Mutaties:					
- Formatiereductie 2012	300	825	825	825	825
- Formatie-uitbreidingen 2012	-356	-356	-356	-356	-356
Stand bij Voorjaarsnota 2012	-1.275	-1.969	-3.188	-4.406	-4.406

Deze stelpost betreft de financiële taakstelling van de formatiereductie tot 675 fte.

In 2012 wordt een deel van de ombuigingen gerealiseerd door de 1^e fase van de Veranderopgave. Door het verminderen van het aantal managers wordt een structurele besparing van € 825.000 gerealiseerd (€300.000 in 2012). Echter door de creatie van 4 nieuwe formatieplaatsen Bestuursadviseurs (€ 356.000 per jaar) bedraagt de totale structurele besparing € 469.000.

Wat betreft het realiseren van de overige taakstelling zal eind 2012 meer duidelijkheid zijn. Op dat moment zijn de Organisatie-en Formatieplannen van de nieuwe afdelingen definitief.

Bedragen x € 1.000

Stelpost Intensiveringen Coalitieprogramma	2012	2013	2014	2015	2016
Stand bij Begroting 2012	16.850	17.500	16.000	16.000	16.000
Mutaties:					
- Overgeboekt naar programma's *)	8.007	6.768	5.230	5.378	5.378
Stand bij Voorjaarsnota 2012	8.843	10.732	10.770	10.622	10.622

*) De mutaties bestaan uit:

1. Festivalbeleid 2013-2016: Jaarschijven 2013 t/m 2016 zijn volledig ingezet (PS 30-01-2012)
2. AVP (ROD's NHW): Jaarlijks bedrag van € 4 mln. voor dit onderwerp is volledig ingezet (PS 12-12-2011)

3. Vrede van Utrecht: Beschikbaar gestelde bedrag van 1,5 mln. per jaar voor de jaren 2012 en 2013 is volledig ingezet. Voor 2014 en 2015 is er geen bedrag voor dit onderwerp in de stelpost intensiveringen beschikbaar gesteld (PS 12-12-2011)
4. Economisch beleidsplan:
 - o Voor het acquisitieplan is er € 0,296 mln. per jaar beschikbaar gesteld (PS 30-01-2012)
 - o Internationale School is over de periode 2012-2015 een totaalbedrag van € 0,55 mln. beschikbaar gesteld. (PS 12-12-2011)
5. Kunst- en cultuureducatie voor de jeugd: € 1,5 mln. voor 2012 volledig benut (PS 31-10-2011)
6. Waterplan: Jaarlijks bedrag van € 0,35mln. voor dit onderwerp is volledig ingezet (GS 24 januari 2012, verwerking in deze Voorjaarsnota).

3.3 Samenvatting bijstellingen algemene dekkingsmiddelen en stelposten

Bedragen x € 1.000

Begrotingssaldo x €1.000	2012	2013	2014	2015	2016
Bijstelling treasurybaten	-4.940	-5.260	-4.080	-2.840	-2.170
Bijstelling provinciefonds					-5.000
Bijstelling opcenten MRB	-1.400	-1.900	-1.900	-1.900	-1.500
Bijstelling opbrengst dividenden	-100	-100	-100	-100	-100
Bijstelling stelpost loon-en prijscompensatie*)	100			300	-2.200
Bijstelling onvoorzien *)	1.200			1.200	1.200
Vorming Innovatiebudget				-900	-900
Saldo	-5.140	-7.260	-6.080	-4.240	-10.670

*) De bijstellingen ten laste van onvoorzien en loon- en prijscompensatie die betrekking hebben op Koninginnedag, frictiekosten en gestegen werkgeverslasten worden financieel meegenomen in hoofdstuk 4.

4 Bijstellingen bestaand beleid

4.1 Inleiding

De bijstellingen worden hieronder integraal gepresenteerd per programma. De financiële uitwerking van de afzonderlijke beleidsvoorstellen is opgenomen in tabel 4.1.

De bijstellingen zijn getoetst aan het financiële kader zoals opgenomen in de Kadernota Begrotingen 2012-2015 (vastgesteld door PS in juli 2011). Hierin is opgenomen dat eventuele meevallers binnen een programma ten gunste zullen komen van de algemene middelen. Tegenvallers worden in beginsel binnen het programma opgevangen, tenzij het evident is dat dit leidt tot aantasting van onze ambities ten aanzien van de kerntaken.

Dit betekent dat hieronder alleen bijstellingen zijn opgenomen die:

- budgettair neutraal zijn maar wel politiek relevant;
- geld opleveren (meevallers);
- middelen tussen jaren verschuiven, bijv. omdat middelen eerder nodig zijn voor de afbouw van taken/organisaties;
- een beroep doen op bestaande stelposten (en ook aan de criteria voor die stelpost voldoen).

4.2 Bijstellingen bestaand beleid

01 Ruimtelijke Ontwikkeling

Geen

02 Landelijk gebied

Geen

03 Wonen en Stedelijke Vernieuwing

Stedelijke vernieuwing

De programma-inhoud van het project Lekboulevard is aangepast aan de veranderende omstandigheden van de vastgoedmarkt, op zo'n manier dat de slagvaardigheid in de uitvoering is vergroot. Tevens is er op korte termijn minder budget voor de realisatie in deze fase noodzakelijk. Een bedrag van € 307.000 kan vrijvallen uit de reserve Stimuleringsfonds.

Stads- en dorpsvernieuwing

Voor het project Westerwal fase 1 in Oudewater is het verleende budget lager vastgesteld, omdat voor de uitvoering van een deel van het project de huidige vastgoedmarkt en financieringsomstandigheden een impasse hebben gecreëerd, die partijen niet kunnen doorbreken. In 2012 wordt een bedrag van € 124.000 uitbetaald aan de gemeente. Het resterende bedrag (€ 231.000) komt hier mee vrij te vallen.

Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen tbv. Ecoducten: storting in de reserve Ecoducten

Er wordt een bedrag van € 835.000 toegevoegd aan de reserve Ecoducten. Dit betreft het inlossen van een deel van de taakstelling € 1,6 mln uit de Najaarsrapportage 2011 die aan de nog reserve Ecoducten toegevoegd moet worden.

Daarnaast zal naar verwachting in 2012 door gemeenten voor ca. € 5 mln aan voorschotten en eindafrekeningen aangevraagd worden ten laste van het Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen. Dit bedrag wordt aan de reserve onttrokken.

Knelpuntenpot Woningbouwstagnatie

In 2012 zal naar verwachting € 540.000 nodig zijn voor woningbouwstagnatie. Dit bedrag wordt aan de reserve Knelpuntenpot Woningbouwstagnatie onttrokken.

Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO)

In 2012 zullen naar verwachting de in 2011 verleende subsidies aan verschillende CPO verenigingen het grootste deel tot uitkering komen, gebaseerd op verleningen van CPO-middelen. Alle resterende (rijks)middelen uit de reserve van CPO ad € 322.000 zijn nodig voor het afronden van de uitvoering van het plan van aanpak CPO.

04 Duurzaamheid en Milieu

Energiek Utrecht/ Meer met Minder: storting in reserve Ecoducten

Uit de laatste voortgangsrapportage van Stichting Meer met Minder, die de regeling uitvoert, blijkt dat de subsidievestigingen lager uitvallen en dat in 2012 volstaan kan worden met een budget van € 100.000 voor resterende uitkeringen en kosten. Het resterende bedrag (€ 1,95 mln.) dat nog gereserveerd was in de projectreserve is daarom niet meer nodig. Aangezien het resterende middelen uit de vorige coalitieperiode betreft, stellen wij conform de afspraken uit het coalitieakkoord voor om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Ecoducten.

Fonds Uitplaatsing Hinderlijke bedrijven: storting in de reserve Ecoducten

Op het Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven besparen we € 761.000 en op het Fonds stedelijk bouwen en wonen € 835.000 zodat aan de taakstelling uit het coalitieakkoord, om € 1,596 mln te storten in de reserve Ecoducten, is voldaan. De lopende verplichtingen komen we na. De inzet van de resterende middelen binnen beide fondsen wegen we af binnen de nieuw te stellen kaders om daarmee zoveel mogelijk doelstellingen te realiseren. Hiermee is het eerder gemelde risico voor overbesteding binnen Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven vervallen.

Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid

In 2011 is een bedrag van ongeveer € 119.000 aan verplichtingen vastgelegd voor de PUEV deelnemers. Omdat dit uiteindelijk niet geclaimd is valt bedrag vrij in 2012 ten gunste van de algemene middelen.

05 Water

Waterplan (coalitieakkoord)

In het coalitieakkoord is een structureel bedrag van € 350.000 opgenomen voor het waterplan. Dit bedrag is nodig ter dekking van bestaande formatie die nodig is voor uitvoering van structurele wettelijke taken die voortvloeien uit het waterplan (voorheen werden deze incidenteel gedekt). Zoals reeds aangekondigd in de statenbrief 2012MME08 wordt nu voorgesteld om de middelen voor het waterplan beschikbaar te stellen vanuit de stelpost intensiveringen coalitieperiode 2011-2015.

06 Economische zaken en recreatie

Eindafrekening Task Force Innovatie 2005-2009

In afwachting van een definitieve afrekening van de toegekende subsidie aan de TFI voor de eerste periode 2005-2009, zijn de toegekende middelen opgenomen in de reserve Stimuleringsfonds.

Omdat nu alle negen participerende partijen akkoord zijn met de afrekening, kunnen de middelen op de begroting 2012 gezet worden (€ 721.000).

07 Mobiliteit

Vergroten opslagcapaciteit wegzout steunpunt De Meern

De afgelopen twee winters waren voor Nederlandse begrippen streng. In die zin dat er veel neerslag was in de vorm van langdurige sneeuwval. De zoutvoorraad op de steunpunten bleek onvoldoende. De provincie zag zich hierdoor genoodzaakt selectief en minder vaak te strooien. Bovendien stokten de extra zoutleveranties omdat de leverancier niet aan de grote vraag kon voldoen. Om minder afhankelijk te zijn van zoutleveranciers, wil de provincie de opslagcapaciteit voor wegzout op steunpunt De Meern (District West) vergroten. De opslagcapaciteit op De Meern kan eenvoudig en met minimale kosten kan worden vergroot. Door Hal 2 in te richten als zoutopslag groeit de capaciteit van 350 ton naar 1200 ton. De totale voorraad op beide steunpunten komt daarmee op 2100 ton, wat voldoende moet zijn voor een gemiddeld winterseizoen. Binnen de voorziening gladheidsbestrijding is geen rekening gehouden met deze kosten, de middelen hiervoor staan al onder druk. Daarom stellen we u voor om hiervoor éénmalig €105.000 ter beschikking te stellen en dit op te vangen binnen het zelfde programma vanuit het overschot binnen het project Op de Fiets.

Op de Fiets

Doordat Fietspad Kampweg-Verlengde Slotlaan goedkoper is uitgevallen (€ 200.000) kan een deel van het overschot worden ingezet ter dekking van de onvoorziene kosten inzake de zoutopslag ad. € 105.000. Het restant ad. € 95.000 kan vrijvallen ten gunste van de algemene middelen.

Dotatie voorziening beheer en onderhoud wegen

De dotatie aan de voorziening onderhoud wegen wordt verhoogd in verband met areaal uitbreidingen. Met ingang van 1-1-2013:- Voor de 1e fase VERDER project N225 kruispunt N226 Broekhuizerlaan, volgens GS besluit 14-6-2011, een bedrag van € 3.000- Voor het opwaarderen van de fietsroute Bunschoten-Amersfoort N199, volgens GS besluit 6-3-2012, een bedrag van € 3.213- Voor de N199 Ronde Haarbrug Zuid inzake de realisatie vierde tak, volgens GS besluit 28-2-2012, een bedrag van € 1.000. Met ingang van 1-1-2015 :Inzake de uitvoeringsovereenkomst RBW-tracé, volgens GS besluit 23-8-2011, een bedrag van € 196.000.

Bijdrage onderhoud vaarwegen

De structurele bijdrage van gemeente Amersfoort aan het onderhoud vaarwegen Eem wordt volgens oorspronkelijke afspraak vanaf 2015 verlaagd met € 111.000. Uit de herziening van het beheerplan vaarwegen blijkt dit te kunnen worden opgevangen door een verlaging van de dotatie.

08 Samenleving, cultuur en sport

Centrum Beeldende Kunst Utrecht

Het Centrum Beeldende Kunst beëindigt haar activiteiten per 1 januari 2013. Om uiterlijk per 1 juni 2013 tot liquidatie van de stichting over te kunnen gaan, is het noodzakelijk om de provinciale budgetten 2013 en 2014 samen te voegen en te begroten in 2013 (totaal € 131.000). Met deze middelen kunnen wij onze verplichte bijdrage aan de frictiekosten van de instelling financieren. Het betreft een kasritmewijziging, die over de totale periode budgettair neutraal is.

RTV Utrecht: onttrekking aan reserve Weerstandsvermogen

Een onderdeel van ons coalitieakkoord "Focus, Vertrouwen, Oplossingsgericht" is de efficiencykorting van 15% op de bijdragen aan onze structurele subsidieontvangers. Deze korting is reeds verwerkt in de begroting 2012. RTV Utrecht is een van de instellingen die bezwaar heeft gemaakt tegen de

aangekondigde bezuiniging. De bezwaarprocedure loopt nog, de Adviescommissie bezwaarschriften heeft geadviseerd om het besluit tot subsidiekorting nader te motiveren. Wij zijn aan het onderzoeken of het mogelijk is om de korting te realiseren en daarbij te blijven voldoen aan de zorgplicht uit de Mediawet. Wij hebben besloten om de beslissing op bezwaar en de bezuiniging met een half jaar uit te stellen, tot 1 juli 2012. Dit betekent dat de bezuiniging op RTV Utrecht voor de eerste helft 2012 niet wordt gerealiseerd. Dit leidt tot negatieve financiële gevolgen van € 731.000. Wij vragen u dit te dekken uit de reserve Weerstandsvermogen. Daarnaast blijft voor de tweede helft van 2012 en verder de kans aanwezig dat de bezuiniging op RTV Utrecht (deels) teruggedraaid moet worden. Dit risico hebben wij vooralsnog als een PM post opgenomen in de provinciale risicoparagraaf.

Kunstuitleen en Zimihc

Vanwege de beëindiging van de bijdrage aan deze instellingen per 1/1/2015, wordt voorgesteld om een deel van het budget 2014 over te hevelen naar 2012 en 2013 (totaal € 174.000). Op deze manier krijgen instellingen de financiële ruimte voor ombouw van hun organisatie. Het betreft een kasritmewijziging, die over de totale periode budgettair neutraal is. De uiteindelijke provinciale bijdrage is afhankelijk van de gesprekken tussen provincie en instelling.

Cultureel ondernemerschap

Onderdeel van de afbouw van subsidies vormt het versterken van ondernemerschap. Een aantal afbouwbudgetten voegen we samen (totaal € 1,18 mln). Omdat we samen optrekken met meerdere partijen, is het kasritme lastig te voorspellen. Daarom stellen we voor Cultureel ondernemerschap als een "project" te betitelen, en te koppelen aan de reserve Projecten voor de periode 2012-2015.

Vrede van Utrecht

In het coalitieakkoord is afgesproken dat voor de uitvoering van de werkzaamheden van de Stichting Vrede van Utrecht, voor 2012 en 2013 jaarlijks € 1.500.000 beschikbaar is. De middelen voor 2012 zijn reeds door uw Staten toegevoegd aan de begroting. Aangezien het continuering van bestaand beleid betreft, en er geen nieuwe kaders vastgesteld hoeven worden, stellen we voor om ook de € 1.500.000 voor 2013 toe te voegen aan de begroting.

Erfgoedparels

We hebben vanuit het Fonds Erfgoedparels restauraties voorgefinancierd. De laatste terugbetaling (€ 208.000) is in 2012. De terug te ontvangen middelen willen we als baten opnemen in de begroting 2012, en vervolgens terugstorten in de reserve Erfgoedparels.

Castellum Fectio

Voorgesteld wordt om middelen vanuit de reserve Cultuurhistorische Hoofd Structuur (€ 365.000) op te nemen in de begroting 2012 voor het zichtbaar en beleefbaar maken van Castellum Fectio.

Intensivering festivals

In het Coalitieprogramma is een intensivering opgenomen t.b.v. festivals met een (inter)nationale betekenis (€ 250.000 in 2012 en vanaf 2013 € 500.000). In hetzelfde coalitieakkoord is een bezuiniging opgenomen van € 200.000 op festivals die in de periode 2009-2012 een provinciale subsidie ontvingen. De Algemene wet bestuursrecht schrijft voor dat de overheid een redelijke termijn in acht moet nemen voor beëindiging van een subsidie indien een instelling deze 3 achtereenvolgende jaren heeft ontvangen. Dat betekent dat het niet opportuun was om in 2012 (een aantal van) de subsidies aan de festivals stop te zetten. Daarnaast gaat met ingang van 2013 het nieuwe festivalbeleid in (door PS vastgesteld d.d. 30 januari 2012) en is het van belang dat de festivals zich hierop gedegen kunnen voorbereiden. Voorgesteld wordt daarom om de intensivering van € 250.000 in 2012 toe te voegen aan de begroting 2012. De festivals die wij in de huidige periode ondersteunen kunnen zo in 2012 op hetzelfde niveau blijven functioneren.

Bibliotheken

Wij stellen u voor om de middelen in de reserve Projecten ten behoeve van "Ureka! Open Poort tot Kennis" (€ 120.000), toe te voegen aan de begroting 2012. Deze middelen willen wij in 2012 inzetten voor de modernisering van de Utrechtse Bibliotheken, om zodoende een goed functionerend provinciebreed bibliotheekstelsel te bewerkstelligen. Hiermee dragen wij bij aan het bereiken van een bibliotheekstelsel dat kan dienen als basisvoorziening voor de kennisindustrie en de arbeidsmarkt.

Bijdrage Nederlandse Bachvereniging

Ter bevordering van de internationale uitstraling van de Provincie Utrecht op het gebied van economie en cultuur, organiseert de Provincie Utrecht samen met de Nederlandse Bachvereniging in de periode 2012-2014 een drietal bijeenkomsten waar met name de internationale relaties van de provincie Utrecht worden uitgenodigd. De provinciale bijdrage van € 25.000 per jaar wordt gerealiseerd uit bestaande budgetten van Economische Zaken en Internationale Zaken.

09 Jeugd, onderwijs en zorg

Beëindiging jeugdzorg

Het rijk heeft besloten vanaf 2016 de verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg bij de gemeenten neer te leggen. Hierdoor vervalt de doeluitkering en vallen de autonome middelen ad € 1,989 mln voor jeugdzorg vrij.

10 Bestuur en Middelen

Dividend Vitens

De geraamde dividendopbrengst Vitens staat als een structurele bate in de provinciale begroting opgenomen. Vanuit het voorzichtigheidsbeginsel is deze opbrengst bewust op € 41.000 per jaar gehouden. De afgelopen jaren was het uitgekeerde dividend echter substantieel hoger. Om tot een realistischere raming te komen, wordt voorgesteld om het dividend structureel op te hogen met € 459.000. Na deze ophoging staat het dividend voor € 500.000 in de provinciale begroting.

Veranderopgave

In het coalitieakkoord hebben wij aangegeven dat wij mogelijkheden zien voor een kleinere, meer slagvaardige organisatie door ons toe te spitsen op onze kerntaken en op de wettelijke taken. Bij de begroting 2012 zijn de hieruit voortvloeiende (taakstellende) besparingen reeds financieel verwerkt door middel van een stelpost. Voor de invulling van fase I, zie verder. Naast dat zo'n veranderopgave geld oplevert (€ 12,2 mln. cumulatief in deze collegeperiode en structureel € 4,8 mln. per jaar vanaf 2016), kost zo'n operatie in het begin ook geld. Hiervoor hebben wij in het coalitieakkoord aangegeven dat wij incidenteel beschikbaar zouden stellen om deze zogenaamde frictiekosten op te vangen. Inmiddels is ten behoeve van de veranderopgave een programma ingericht. Binnen dit programma wordt parallel gewerkt aan een cultuurverandering en kwaliteitsslag enerzijds, en een herinrichting van de organisatie met reductie van de formatie (tot 675 FTE) anderzijds. De kosten voor dit programma worden voor 2012 geraamd op € 2,85 mln. Het betreft o.a. kosten voor inhuur van advies en voor tijdelijke uitbreiding van de capaciteit van de afdeling personeelszaken, nodig voor het begeleiden van de formatiereductie en herinrichting van de organisatie. Ook wordt rekening gehouden met kosten voor integratie en innovatie binnen de bedrijfsvoering. De exacte einddatum van het programma is op dit moment nog niet bekend; wel kan worden gesteld dat het overgrote deel van de totale programmakosten in het jaar 2012 gemaakt worden. Naast de hiervoor genoemde directe programmakosten, wordt een bedrag van € 5,4 mln. aangevraagd voor de dekking van frictiekosten. Het betreft hier voornamelijk kosten voor het begeleiden van werk naar werk voor

boventallige medewerkers, en kosten voor medewerkers die aanspraak maken op WW-uitkeringen. Dit bedrag is voorzien voor de gehele reorganisatie, dus ook ter dekking van kosten na 2012. Daarnaast stellen we voor om € 1,5 mln. vanuit Formatiescan onder te brengen bij de Veranderopgave. Hieruit worden de kosten gedekt die nog voortvloeien uit afspraken vanuit de Formatiescan maar een langere doorlooptijd hebben. Hierdoor kan de formatiescan definitief worden afgesloten.

Totaal benodigd:

€ 2,85 mln.	programmakosten
€ 5,4 mln.	frictiekosten
<u>€ 1,5 mln.</u>	formatiescan
<u>€ 9,75 mln.</u>	totaal

Wij stellen voor hiervoor incidenteel middelen beschikbaar te stellen vanuit de volgende bestaande reserves en budgetten en deze te storten in een nieuwe reserve Frictiekosten:

€ 5,45 mln.	Saldireserve
€ 1,5 mln.	budget van de Formatiescan
<u>€ 2,80 mln.</u>	stelposten onvoorzien en loon- en prijscompensatie(periode 2013-2014)
<u>€ 9,75 mln.</u>	totaal

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 6 Financieel Beleid. Voor de kenmerken van de nieuwe reserve wordt verwezen naar bijlage 4.

Gestegen premie werkgeverlasten

Door de stijging van de sociale lasten en de gestegen pensioen premie zijn de werkgeverslasten voor de provincie gestegen. De stijging van €1.050.000 kan gedekt worden uit de Stelpost voor loon- en prijscompensatie. Vanaf 2013 zal dit structureel worden verwerkt in de begroting.

Investingen nieuwe ICT-infrastructuur

De werkzaamheden ten behoeve van de nieuwe ICT-infrastructuur en het vervangen en verder ontwikkelen van bestaande systemen gekoppeld aan de verhuizing, leiden met name in het eerste half jaar van 2012 tot uitgaven. Ter dekking van de kosten is in 2012 eenmalig een onttrekking van € 4.578.000 uit de ICT-reserve benodigd.

Inboeken fase 1 Veranderopgave

Vanuit de Veranderopgave wordt nu de eerste fase van de stelpost (taakstelling) ombuiging coalitieprogramma 2011-2015 ingeboekt ad € 0,825 mln (€ 0,3 mln in 2012). Het betreft het inkrimpen van de managementlaag (Directie en afdelingsmanagers) in 2012. Daarnaast wordt de taakstelling structureel verhoogd met € 0,356 mln als gevolg van uitbreiding van de formatie met 4 Bestuursadviseurs.

Omslagrente

Zoals toegezegd in de Najaarsrapportage 2011 hebben wij de huidige systematiek met betrekking tot rente-toerekening aan investeringen geëvalueerd. Dit heeft ertoe geleid dat wij in deze Voorjaarsnota voorstellen om vanaf 2012 bij de kapitaallasten van investeringen geen rekening meer houden met de rentecomponent (alleen nog afschrijvingen). Meer informatie en de overwegingen hieromtrent zijn terug te vinden in het hoofdstuk Financieel Beleid van deze Voorjaarsnota. Dit voorstel is budgettair neutraal in de Voorjaarsnota verwerkt.

Nationale Start Viering Bevrijding 2013 en Bevrijdingsfestival

Jaarlijks vindt in één van de provincies de Nationale Start Viering Bevrijding plaats. Reeds eerder heeft de Nationale Start ook in onze provincie plaatsgevonden. In het kader van de Viering van de Vrede van Utrecht in 2013 is geopteerd voor dit jaar. Inmiddels hebben wij kennis genomen van het feit dat in 2013 wederom de Nationale Start Viering Bevrijding in onze provincie zal plaatsvinden. Deze landelijke start geniet nationale bekendheid waarbij onder andere de minister-president aanwezig is. Ter dekking van de kosten is eenmalig een bedrag van € 200.000 nodig. Daarnaast bestaat er behoefte aan een structureel budget van € 25.000 voor het Bevrijdingsfestival. De dekking voor beide onderwerpen wordt gevonden binnen bestaande budgetten.

4.3 Financiële effecten bijstellingen bestaand beleid

Tabel 4.1 Bijstellingen bestaand beleid 2012

Overzicht bijstellingen	Mutatie 2012	Mutatie 2013	Mutatie 2014	Mutatie 2015	Mutatie 2016
Omschrijving	Bedragen x € 1.000				
01 Ruimte					
Saldo					
02 Landelijk gebied					
Saldo					
03 Wonen					
Stedelijke vernieuwing	307				
Stads- en dorpsvernieuwing	231				
Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen tbv. Ecoducten					
Knelpuntenpot Woningbouwstagnatie CPO					
Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen					
Saldo	538				
04 Milieu					
Energiek Utrecht/ Meer met Minder tbv. Ecoducten					
Fonds Uitplaatsing Hinderlijke bedrijven tbv Ecoducten					
Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid	119				
Saldo	119				
05 water					
Waterplan (coalitieakkoord)	-350	-350	-350	-350	-350
Dekking Waterplan (coalitieakkoord)	350	350	350	350	350
Saldo					
06 Economie					
Eindafrekening TFI 2005-2009					
Saldo					

07 Mobiliteit					
Vergroten opslagcapaciteit wegeenzout steunpunt De Meern					
Op de Fiets	95				
Dotatie voorz. beheer en onderhoud wegen		-7	-7	-203	-203
Bijdrage onderhoud vaarwegen					
Saldo	95	-7	-7	-203	-203
08 Samenleving					
Centrum Beeldende Kunst Utrecht		-131	131		
RTV Utrecht					
Kunstuitleen en Zimihc	-100	-74	174		
Cultureel ondernemerschap					
Vrede van Utrecht		-1.500			
Dekking Vrede van Utrecht (coalitieakkoord)		1.500			
Erfgoedparels					
Castellum Fectio					
Intensivering festivals	-250				
Dekking Intensivering festivals (coalitieakkoord)	250				
Bibliotheken					
Saldo	-100	-205	305		
09 Jeugd					
Beëindiging jeugdzorg					1.989
Saldo					1.989
10 Bestuur					
Dividend Vitens	459	459	459	459	459
Veranderopgave					
Gestegen premie werkgeverlasten	-1.050				
Dekking Gestegen premie werkgeverlasten	1.050				
Investeringen nieuwe infrastructuur					
Inboeken fase 1 Veranderopgave	300	825	825	825	825
Inboeken fase 1 Veranderopgave: taakstelling	-300	-825	-825	-825	-825
Omslagrente					
Nationale Start Viering Bevrijding 2013					
Bevrijdingsfestival					
Saldo	459	459	459	459	459
Totaal saldo bijstellingen	1.111	247	757	256	2.245

Het structurele effect van bovengenoemde bijstellingen is € 2,2 mln positief.

5 Risicoparagraaf

5.1 Inleiding

In deze risicoparagraaf worden de nieuwe of vervallen risico's ten opzichte van de jaarrekening 2011 vermeld. Voor een overzicht van alle risico's, de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarrekening 2011.

5.2 Actualisatie risico's

Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen met betrekking tot de risico's te melden.

5.3 Benodigd weerstandsvermogen

Uit de paragraaf Weerstandsvermogen van de jaarrekening 2011 blijkt dat het weerstandsvermogen van de Provincie Utrecht ruim voldoende is.

5.4 Kadernota Risicomanagement en weerstandsvermogen

In de Verordening Interne Zaken is opgenomen dat GS ten minste één maal in de vier jaar een nota weerstandsvermogen en risicomanagement ter vaststelling aanbieden. Op dit moment zijn wij bezig met het opstellen van een Kadernota. De huidige economische omstandigheden en de daaruit voortvloeiende verslechterende financiële positie van de provincie Utrecht dwingen ons om ons beleid rondom weerstandsvermogen en risicomanagement scherp tegen het licht te houden. In deze nota zullen kaders ter vaststelling aangeboden die ingaan op het bepalen van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit, het beheersen van risico's, het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit en de ontwikkeling van weerstandsvermogen en benodigde weerstandscapaciteit. De kaders uit deze nota zullen effect op de inhoud van de paragraaf Weerstandsvermogen (Risicoparagraaf) zoals die in de jaarcyclusdocumenten wordt opgenomen. De Kadernota zal u in de loop van 2012 ter vaststelling aangeboden worden.

6 Financieel beleid

6.1 Inleiding

De Voorjaarsnota is de eerste voortgangsrapportage van het lopende begrotingsjaar; het geeft financieel en beleidsmatig een overzicht tot en met februari 2012. Daarnaast is de Voorjaarsnota 2012 de voorloper van de Begroting 2013. Er wordt op basis van de geactualiseerde cijfers een doorkijk gegeven naar de jaren 2013 tot en met 2016 en, vanaf deze Voorjaarsnota, waar mogelijk verder. De Voorjaarsnota biedt u hiermee de mogelijkheid om aan ons als College de hoofdkoers voor de begroting mee te geven. Bij de Voorjaarsnota 2011 heeft u tevens de Kadernota begrotingen 2012-2015 vastgesteld. Deze had vooral ten doel om financiële kaders voortvloeiend uit de start van de nieuwe collegeperiode en de afronding van de oude periode en het bijbehorende uitvoeringsprogramma 2007-2011 voor te leggen. Ook bood de nieuwe collegeperiode een mooi natuurlijk startpunt voor een nieuwe begrotingssystematiek en om bestaande spelregels tegen het licht te houden en opnieuw te laten vaststellen. De spelregels uit de Kadernota vormen de basis voor deze Voorjaarsnota en voor de Begroting 2013.

Een nieuwe coalitie en oppositie in combinatie met de verslechterende economische situatie in Nederland en Europa, leverde ook weer nieuwe discussies op. Door de heroriëntering op kern- en wettelijke taken leek er een aanzienlijk begrotingsoverschot te ontstaan. Dit bracht discussies over nut en noodzaak van het afbouwen, c.q. stopzetten van niet kerntaken met zich mee en vragen over wat nu incidentele en structurele subsidies zijn voor de provincie. Uit de voorliggende Voorjaarsnota blijkt al dat de heroriëntatie geen luxe is geweest en mogelijk nog niet ver genoeg gaat. Ook was er veel discussie over risico's, zoals bijvoorbeeld op het gebied van treasury. Voldoet ons huidige treasurybeleid nog wel, nu de kredietwaardigheid van landen en banken ter discussie staat. De vraag die hierbij telkens op de achtergrond speelt, is of de provincie haar financiële zaakjes wel voor elkaar heeft. Is de provincie Utrecht in staat om nu en in de toekomst haar (kern)taken uit te voeren, heeft zij haar risico's goed in beeld en kan zij eventuele tegenvallers opvangen? Dit vraagstuk laat zich het beste vatten onder de noemer: Is een en ander nu en op termijn goed geregeld, kortom is er sprake van "Duurzaam financieel evenwicht"? Reden genoeg om dit als hoofdonderwerp te benoemen op het gebied van financieel beleid voor de voorliggende Voorjaarsnota. Daarnaast komen, zoals aangekondigd bij de rekening 2011, de bedrijfsvoeringskosten en reserve Bedrijfsvoering aan bod.

6.2 Duurzaam financieel evenwicht

Wat is nu duurzaam financieel evenwicht? Volgens de gangbare definitie¹ is er sprake van duurzaam financieel evenwicht als begroting en meerjarenraming materieel in evenwicht zijn². Onder materieel begrotingsevenwicht wordt verstaan de situatie waarin, uitgaand van bestaand beleid inclusief nieuw aanvaard beleid:

1. alle structurele lasten tenminste worden gedekt door structurele baten; en
2. incidentele lasten worden gedekt door incidentele baten (waaronder onttrekkingen aan de algemene reserve).

¹ Bron: Gemeenschappelijk financieel toezichtkader "Zichtbaar toezicht", het gemeenschappelijk financieel toezichtkader van onze toezichhouder, het ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), en de provincies uit 2008.

² Dan wel dat – met in achtneming van het risicoprofiel – aannemelijk is dat in beginsel binnen de termijn van de meerjarenraming een situatie van materieel evenwicht ontstaat voor zowel het bestaande als het nieuwe beleid (conform artikel 22 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) die zich daarna, blijkens een volgende meerjarenraming, bestendigt.

Incidentele lasten mogen dus wel door structurele baten worden gedekt, andersom niet. Daarbij dienen de ramingen reëel te zijn. Oftewel, worden alle baten en lasten geraamd en wordt voldoende rekening gehouden met (mogelijke) toekomstige ontwikkelingen, bestaande en toekomstige risico's en worden realistische grondslagen en percentages gehanteerd. Tot op heden is het streven naar duurzaam financieel evenwicht impliciet de leidraad voor het financieel beleid, c.q. de omgang met de provinciale financiën. Dit streven is echter nog niet expliciet als beleidsuitgangspunt verwoord. Voorgesteld wordt om ook formeel het streven naar duurzaam financieel evenwicht als uitgangspunt voor het financieel beleid van de provincie Utrecht vast te stellen.

Volgens onze toezichthouder³ voldoen wij hier ook op dit moment al aan. Echter, dit oordeel is gebaseerd op een risicogeorieënteerde toets van onze begroting en meerjarenraming. Oftewel de toets heeft geen bevindingen opgeleverd waaruit blijkt dat de provincie Utrecht niet over het genoemde evenwicht beschikt. Dit betekent dus niet automatisch dat we op dit vlak achterover kunnen leunen. Om een beter inzicht te krijgen in hoe we er over het algemeen voorstaan, ook ten opzichte van de andere provincies, hebben wij een nulmeting laten uitvoeren op de Begroting 2012.

6.3 Nulmeting: stresstest Begroting 2012

Door Deloitte is voor gemeenten een zogenaamde stresstest ontwikkeld die financiële cijfers in een breder perspectief plaatst en daardoor helpt om een betrouwbaar en gedeeld beeld te krijgen van de financiële positie van een gemeente (of provincie). De financiële positie wordt hierbij gedefinieerd als het vermogen in relatie tot de exploitatie, met inachtneming van de risico's. Dat is dus breder dan onze reservepositie en het weerstandsvermogen. Dit neemt ook de toekomstige exploitatielasten mee in ogenschouw. Om ons eigen beeld te toetsen en om het gezamenlijke uitgangspunt te verkrijgen, hebben wij Deloitte de opdracht gegeven om zo'n stresstest uit te voeren. In de stresstest werden de gegevens vergeleken door de jaren heen en met die van de 11 andere provincies. Samengevat levert dit het volgende beeld⁴:

INDICATOR	Zeer gunstig	Gunstig	Neutraal	Ongunstig	Zeer ongunstig
Provinciale opcenten					
Weerstandsvermogen					
Schuldpositie					
Verhouding schuldpositie/vaste activa					
Reservepositie					
Verhouding activa / reserves					
Voorzieningen					
Gespaard voor onderhoud					
Garantstellingen					
Rentelasten					
Rentelasten eigen financieringsmiddelen					
Rente (investeringen en grondexploitatie)					
Rentebaten					
Grondexploitaties					
Begroting 2012-2015					
Verbonden partijen					

³ Bron: "Financieel toezicht: vorm en bevindingen 2012", BZK .

⁴ Deloitte heeft hiervoor gebruik gemaakt van de jaarrekeningen 2007 t/m 2011 (concept) en de begroting 2012.

Provinciale opcenten	Gunstig
Vergrijzing	Laag
Verjonging	Gemiddeld
Weerstandsvermogen	Gunstig
Schuldpositie	Zeer gunstig (debt-ratio is 39%; in 2012 lang vreemd vermogen volledig afgelost)
Verhouding schuldpositie en vaste activa	Zeer gunstig
Reserve positie	Gunstig (licht dalende trend)
Voorzieningen	Gunstig (onderhoudsvoorziening aanwezig)
Garantstellingen	Gunstig (relatief laag bedrag aan garantstellingen)
Rentelasten	Zeer gunstig (in 2012 lang vreemd vermogen volledig afgelost)
Rentelasten eigen financieringsmiddelen	Gemiddeld
Rente toegevoegd aan grondexploitatie	Circa € 1,5 miljoen
Grondexploitatie	Neutraal (circa € 115 mln aan nog te maken kosten en circa € 127 mln aan nog te realiseren opbrengsten; verwachte tekorten zijn afgedekt door middel van afzonderlijke bestemmingsreserves)
Begroting 2012-2016	Gemiddeld (stevige bezuinigingsopgave, dalende reserves tot en met 2015 met circa € 11 mln)
Verbonden partijen	Publiekrechtelijke verbonden partijen: risico's gemiddeld (sterke bestuurlijke sturing door bestuurlijke vertegenwoordiging PS en GS in het DB en AB; provincie is (in)direct aanspreekbaar voor tekorten; bijdrage Provincie Utrecht aan de recreatieschappen is circa € 2,0 mln)

Het beeld wat hieruit naar voren komt, bevestigt ons eigen beeld: onze financiële (uitgangs-)positie is gezond en zit ten opzichte van de andere provincies aan de bovenkant van het midden. Hierbij worden wel een aantal kanttekeningen en (bekende) aandachtspunten bij geplaatst.

Zo wordt ons weerstandsvermogen hierin als gunstig gecategoriseerd; in verhouding tot gemeenten zijn de weerstandsvermogens van provincies over het algemeen al behoorlijk gunstig te noemen en ten opzichte van de andere provincies nemen wij hier met 4,03 (stand rekening 2010, inmiddels is dit per 31 december 2011 gedaald tot 2,41) de op 3 na hoogste positie in. Hierbij werd door Deloitte opgemerkt dat hier door alle provincies nog wel wat te winnen viel, door een nadere concretisering van risico's en een meer eenduidige wijze van omgaan met en beschrijven van risico's. Dat er op het terrein van risicomanagement en weerstandsvermogen nog wel iets te winnen viel, leefde ook al intern. Momenteel wordt gewerkt aan de opstelling van een Kadernota Weerstandsvermogen en Risicomanagement. Deze zal u in de loop van 2012 ter vaststelling worden aangeboden.

Voorts wordt onze wijze van financiering als gunstig tot zeer gunstig bestempeld. De verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen is goed. Het lang vreemd vermogen zal in 2012 volledig afgelost zijn en ook qua rente (saldo) staan we er niet verkeerd voor. Hierbij geldt natuurlijk wel dat dit de stand van zaken Begroting 2012 was en dat sindsdien zijn er een aantal zaken gewijzigd. Een deel van onze beleggingen is verkocht en de uitzettingsmogelijkheden hiervoor zijn momenteel niet gunstig (lagere renteopbrengsten). Verder is natuurlijk ook de onrust op de financiële markten nog niet verdwenen. Deze zaken zullen uiteraard meegenomen worden bij de uitwerking van het nieuwe treasurybeleid, waaraan op dit moment wordt gewerkt. Verder betreft een deel van de renteopbrengsten (de omslagrente) geen echte inkomsten, zodat het beeld hierdoor enigszins wordt vertekend. Hierop wordt nader ingegaan in paragraaf 6.5.

De meest ongunstige kwalificatie krijgt het onderwerp grondexploitatie. De relatief grote bedragen (ten opzichte van de meeste andere provincies, vandaar de kleur rood), het lange tijdspad en de slechte situatie op de huizenmarkt leveren relatief ook grotere risico's op voor de provincie, die een en ander voorfinanciert. Dit onderwerp heeft ook bij ons, onze toezichthouder BZK en onze accountant scherp de aandacht. Het financieel beheersbaar houden van de grondexploitaties (inclusief strategische verwervingen) en de monitoring van de voortgang en de ontwikkelingen is dan ook een cruciaal aandachtspunt. Kortom, scherp risicomanagement op dit terrein zal zeker nodig blijven. Overigens is het wel zo dat wij, in tegenstelling tot gemeenten, grondexploitaties niet

gebruiken als algemene inkomstenbron maar om bepaalde maatschappelijke doelen te bereiken zonder winst te genereren.

Tot slot onze begroting, deze wordt als gemiddeld gekwalificeerd met een stevige bezuinigingsopgave voor de boeg en afnemende reserves. Ook waren er op het moment van opstellen van de begroting nog vele onzekerheden op het gebied van de effecten van het beleid van het Rijk en zijn deze er gedeeltelijk ook nog op dit moment. Hierdoor staat, zoals u heeft kunnen lezen, het begrotingsaldo zwaar onder druk in de komende jaren. Eén onderdeel hiervan betreft de vervangingsinvesteringen. Hierop wordt nader ingegaan in paragraaf 6.5 .

Alhoewel ons bestaande beeld door het uitvoeren van de stresstest niet wezenlijk is veranderd, is het goed om dit beeld te verifiëren en breder te delen. Daarnaast is de stresstest een goed instrument om de huidige goede financiële uitgangspositie te blijven monitoren. Wij stellen daarom voor om de stresstest jaarlijks te herhalen en over de uitkomsten te rapporteren in de P&C cyclus. Aangezien de definitieve gecontroleerde cijfers van zowel de provincie Utrecht als de andere provincies van het voorafgaande jaar op het moment van opstellen van de Voorjaarsnota nog niet beschikbaar zijn, stellen wij voor dit jaarlijks te doen bij de Begroting, met ingang van 1 januari 2013⁵.

6.4 Kader incidenteel-structureel

Alvorens in te gaan op de hierboven aangekondigde zaken, gaan we eerst terug naar de basis. Duurzaam financieel evenwicht betekent in eerste instantie dat alle structurele lasten ook door structurele baten gedekt dienen te zijn. Om te kunnen bepalen of de financiën van de provincie inderdaad duurzaam op orde zijn, is het dus van belang om te weten of de tot op heden gehanteerde indeling van baten en lasten in structureel en incidenteel, juist is. Hiervoor is een helder en eenduidig kader een eerste vereiste, reden genoeg om het bestaande kader nogmaals tegen het licht te houden. Hierbij is gebruik gemaakt van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de toelichting hierop en van de recent (januari 2012) verschenen “Notitie incidentele en structurele baten en lasten” van de Commissie BBV waarin de regelgeving rondom dit onderwerp nogmaals is verduidelijkt. Eerst wordt op de hoofdrichtlijnen ingegaan en vervolgens op de uitzonderingen. Als er wordt afgeweken van het BBV, dan wordt dit nader toegelicht.

6.4.1 Hoofdrichtlijnen

De hoofdrichtlijnen zijn niet letterlijk opgenomen in het BBV, waarin alleen gesproken wordt over de verplichting om een overzicht van de geraamde incidentele baten en lasten op te nemen in de toelichting (BBV artikel 19, sub c). In de uitleg wordt aangegeven dat voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Daarnaast wordt in de toelichting gezegd dat in principe alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard zijn. De richtlijnen van de provincie hieromtrent luiden als volgt:

Hoofdrichtlijn 1: Baten en lasten die zich maximaal 4 jaar voordoen zijn incidenteel, baten en lasten die zich langer dan 4 jaar voordoen worden als structureel aangemerkt

Deze in het verleden gekozen grens van 4 jaar wijkt dus af van de richtlijn. Zoals gezegd wordt daar de grens bij 3 jaar gelegd voor incidentele baten en lasten. Hiervoor is indertijd echter gekozen omdat dit beter aansluit bij een collegeperiode. GS kiezen er immers vaak voor om incidenteel gedurende hun eigen collegeperiode ergens middelen beschikbaar voor te stellen. Deze afwijking is reeds in het verleden met onze toezichthouder afgestemd en in april 2012 is dit nogmaals besproken met het ministerie van BZK.

⁵ De toegevoegde waarde bij de Begroting 2013 is vrij klein aangezien ook gebruik is gemaakt van de conceptcijfers 2011.

Hoofdrichtlijn 2: Onttrekkingen uit en stortingen in de reserves zijn incidenteel van aard

Elke onttrekking uit en storting in een reserve wordt als incidenteel beschouwd. Dit geldt ook voor de bijbehorende uitgaven op het programma die met de reserve samenhangen.

6.4.2 Uitzonderingen op de hoofdrichtlijnen

Op de hoofdrichtlijnen zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Deze uitzonderingen sluiten aan op de toelichtende BBV-notitie van de Commissie BBV. Hieronder lichten wij deze uitzonderingen aan u toe.

Uitzondering 1: Reguliere onttrekkingen uit en stortingen in dekkingsreserves zijn structureel

Als aan een dekkingsreserve (een reserve bestemd voor financiering, zoals de voormalige reserve dekking structuurfonds of ter dekking van kapitaallasten) een reguliere storting of onttrekking plaatsvindt, dan wordt deze -ongeacht de looptijd- als structureel gezien. Niet alleen de stortingen in en onttrekkingen uit de reserve zijn dan structureel, maar ook de bijbehorende begrotingsposten op het desbetreffende programma. Momenteel worden 2 reserves als dekkingsreserves aangemerkt, de reserve rente en afschrijving en de reserve huisvesting.

Uitzondering 2: Structurele onttrekkingen uit en stortingen in (bestemmings-)reserves zijn structureel

Er zijn bepaalde (bestemmings-)reserves waarvan de onttrekkingen en stortingen als structureel zijn te beschouwen. Om onttrekkingen en stortingen aan reserves als structureel te kunnen bestempelen, moet er aan de volgende voorwaarden worden voldaan:

- Er moet sprake zijn van een structurele last die uit de reserve wordt gedekt gedurende tenminste 5 jaar⁶;
- en de reserve is tevens van voldoende omvang om de komende 5 jaar deze structurele lasten van de bijbehorende begrotingspost op het programma te dekken.

Momenteel voldoet de reserve Grote Wegen Werken (GWW) als enige reserve aan de bovenstaande criteria. In het verleden zijn onttrekkingen en stortingen in deze reserve als incidenteel beschouwd. Wij stellen voor om vanaf heden de stortingen en onttrekkingen ten behoeve van structurele uitgaven als structureel aan te merken. Eén en ander zal worden doorgevoerd in de Begroting 2013.

Uitzondering 3: Rijksbijdragen zijn incidenteel

Alle bijdragen van het Rijk zijn incidenteel. Dit geldt voor zowel de bijdrage van het Rijk als de uitgaven die hiermee samenhangen op het desbetreffende programma. Hieronder valt niet de algemene uitkering Provinciefonds, deze wordt als structurele baat aangemerkt. De decentralisatie- en integratie-uitkeringen die via het Provinciefonds lopen zijn echter wel incidenteel van aard.

Uitzondering 4: Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt met een Staten- en/of toekenningsbesluit zijn incidenteel

Bij sommige geldstromen ligt al vanaf het begin de eindigheid van de geldstroom vast, ook al duurt de geldstroom langer dan 4 jaar. Te denken valt aan projecten. Is de einddatum al vastligt door een Staten- en/of toekenningsbesluit is er sprake van een incidentele last. Voorgesteld wordt om deze uitzonderingsregel over te nemen en eventuele wijzigingen zichtbaar te maken in de Begroting 2013.

⁶ In de BBV-notitie wordt gesproken over meer dan 3 jaar, dus tenminste 4 jaar. Aangezien wij ervoor hebben gekozen om alles tot en met 4 jaar als incidenteel aan te merken, geldt voor de provincie Utrecht hier dus tenminste 5 jaar.

6.4.3 Samenvatting kader incidenteel-structureel

Hierna staan kort samengevat de hoofdrichtlijnen:

1. Baten en lasten die zich maximaal 4 jaar voordoen	→ Incidenteel
en baten en lasten die zich langer dan 4 jaar voordoen	→ Structureel
2. Onttrekkingen uit en stortingen in de reserves*	→ Incidenteel

Op deze hoofdrichtlijn zijn onderstaande uitzonderingen van toepassing:

1. Onttrekkingen en stortingen dekkingsreserves*	→ Structureel
2. Structurele onttrekking (bestemmings-) reserves *	→ Structureel
3. Rijksbijdragen*, niet zijnde de algemene uitkering uit het Provinciefonds	→ Incidenteel
4. Meerjarige tijdelijke geldstromen waarvan de eindigheid vastligt d.m.v. Staten- en/of toekenningsbesluit (kan langer zijn dan 4 jaar)	→ Incidenteel

* Dit geldt tevens voor de bijbehorende begrotingsposten op het programma.

Voorgesteld wordt om in te stemmen met het gewijzigde kader incidenteel-structureel en genoemde wijzigingen op de uitzonderingen vanaf heden door te voeren. Eén en ander zal zichtbaar worden gemaakt in de Begroting 2013 waarbij significante verschillen ten opzichte van de Begroting 2012 zullen worden toegelicht. Ook zal in de Begrotingen 2013 en verder, vooruitlopend op voorgestelde wijzigingen van het BBV, specifiek worden opgenomen welke uitgaven uit reserves als structureel worden aangemerkt.

6.5 Vervangingsinvesteringen en omslagrente

Zoals aangekondigd bij de toelichting op de uitkomsten van de stresstest, komen nu de onderwerpen vervangingsinvesteringen en omslagrente aan bod.

6.5.1 Vervangingsinvesteringen

Bij de toelichting op de definitie van duurzaam financieel evenwicht werd opgemerkt dat de ramingen reëel moeten zijn. Naast het voldoende rekening houden met toekomstige ontwikkelingen en risico's en het hanteren van realistische grondslagen en percentages, valt hieronder impliciet ook dat alle kosten opgenomen moeten zijn. In dit kader plaatste onze toezichthouder opmerkingen over het volledig meegenomen zijn van de vervangingsinvesteringen. Vervangingsinvesteringen zijn investeringen die gedaan moeten worden om volledig afgeschreven activa die noodzakelijk zijn voor het primaire proces te vervangen. Denk bijvoorbeeld aan het vervangen van een machine bij een fabriek aan het einde van zijn levensduur, of aan de vervanging van (onderdelen van) liften of computers bij de provincie. Als deze vervangingsinvesteringen niet worden opgenomen dan zou op termijn ruimte in de begroting ontstaan die er feitelijk niet is. Er moet immers een nieuwe investering worden gedaan, waarop vervolgens weer wordt afgeschreven.

Conform artikel 35 en 59 van het BBV worden investeringen onderscheiden in:

- a) Investeringen met een economisch nut
- b) Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investeringen hebben economisch nut indien ze handelbaar zijn (er een markt voor is) en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen, bijvoorbeeld door het vragen van rechten, heffingen, leges of prijzen. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut genereren geen middelen, maar vervullen wel duidelijk een publieke taak. Het betreft investeringen in bijvoorbeeld wegen, water en groenvoorzieningen.

Bij de provincie zijn de vervangingsinvesteringen voor de investeringen met maatschappelijk nut opgenomen in een vervangingscyclus. Bij de investeringen met economisch nut is dit niet het geval of

niet volledig. Zo was er in het verleden wel rekening gehouden met vervangingen op het gebied van ICT in het ICT-investeringsplan dat ten grondslag ligt aan de reserve ICT, maar gebeurde dit niet bij bijvoorbeeld huisvesting. Hier is de tijdschik horizon ook dusdanig groot dat het ontbreken van een vervangingscyclus ook niet direct zichtbaar wordt in de begroting. Inmiddels is er een nieuw provinciekantoor. Mede in het licht van de duurzaamheid van onze financiële positie en de opmerkingen van BZK groeide het besef dat het verstandig is ook hiervoor een vervangingscyclus op te zetten. Ook in het kader van het wetsvoorstel Houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof) is het van groot belang om alle toekomstige investeringen in beeld te brengen, gezien de grote invloed van investeringen op het EMU-tekort. Het afgelopen jaar zijn daarom de vervangingsinvesteringen voor de investeringen samenhangend met de verhuizing naar het nieuwe provinciekantoor (m.n. Huisvesting en ICT) in beeld gebracht. Op basis van deze berekeningen worden de kosten op circa € 3 mln. geschat. Deze berekeningen moeten nog worden aangepast naar de definitieve aanbestedingsbedragen. Op het moment van opstellen van de berekeningen waren deze nog niet volledig bekend. Hieraan wordt momenteel gewerkt en ook aan de volledigheid. Oftewel is hiermee alles in beeld, ook voor alle locaties?

Daarnaast kwam uit dit onderzoek naar voren dat momenteel niet op een consequente manier met (vervangings-) investeringen wordt omgegaan. Het BBV staat hier ook verschillende verwerkingswijzen toe, maar een consequente verwerkingswijze verdient wel de voorkeur. Momenteel wordt daarom ook onderzocht wat de consequenties van de verschillende verwerkingswijzen zouden betekenen voor de provincie. Op basis hiervan zal een keuze gemaakt moeten worden, waarna de keuze nog vastgelegd moet worden in de Verordening interne zaken, c.q. in een nota activeren en afschrijven materiële vaste activa. Bij de Begroting 2013 zullen wij u nader informeren over de mogelijke verwerkingswijzen, welke financiële consequenties deze met zich mee brengen en op grond daarvan u een voorstel voor een consequente verwerkingswijze voorleggen ter vaststelling.

6.5.2 Omslagrente

Bij het nemen van investeringsbeslissingen, zowel voor het besluit om een investering al dan niet te doen, of bij de keuze tussen verschillende opties of soorten investeringen, wordt altijd een financiële afweging gemaakt. Er kunnen uiteraard ook andere aspecten, bijvoorbeeld maatschappelijke, een rol spelen, maar de financiën worden altijd meegewogen. Om op financiële gronden een afgewogen beslissing te kunnen nemen is het dus van belang om alle kosten en opbrengsten mee te nemen. Dit geldt zowel voor de kosten van vreemd vermogen, maar ook voor de kosten van eigen vermogen. Oftewel, als hierbij sprake is van financiering door middel van eigen vermogen, zullen dus ook de toekomstige opbrengsten uit beleggingen die niet langer ontvangen zullen worden als kosten meegenomen moeten worden. Dit gebeurt ook al sinds jaar en dag.

Op dit moment worden deze gemiste renteontvangsten ook gedurende de levensduur van het activum als kosten verantwoord, onder de noemer omslagrente. Samen met de afschrijvingslasten worden dit de kapitaallasten genoemd. Dit laatste is zeer gebruikelijk in overheidsland, maar komt in het bedrijfsleven niet (meer) voor. Feitelijk voegt dit ook voor de provincie Utrecht niets toe. De aan de activa toegerekende rentekosten worden namelijk als opbrengst in het treasuryresultaat verantwoord, onder de noemer "renteopbrengsten investeringen"⁷. Gezien op de totale begroting zijn deze dus kostenneutraal. Dit lijkt redelijk onschuldig maar hierin loert ook een gevaar. Aangezien de link niet direct zichtbaar is –de kosten staan op het programma en de opbrengsten op de algemene middelen- kan hierdoor de indruk ontstaan dat voor de inkomsten extra uitgaven kunnen worden gedaan. Op grond hiervan wordt voorgesteld om vanaf heden niet langer rente te berekenen over investeringen, tenzij hier ook daadwerkelijk rente-inkomsten tegenover staan. Bij het maken

⁷ Aangezien onder deze noemer ook de betaalde rente inzake de BDU en de in rekening gebrachte rente inzake de grondexploitaties worden verantwoord, wordt hier de term omslagrente gehanteerd.

van de investeringsbeslissingen zal de rentecomponent –van eigen dan wel vreemd vermogen- uiteraard nog wel worden meegewogen.

6.6 Bedrijfskosten

6.6.1 Veranderopgave

De komende jaren staat de provinciale organisatie voor een aantal grote opgaven, in zijn totaliteit de Veranderopgave. Naast de structurele besparing van € 4,8 mln. per jaar vanaf 2015 die deze moet opleveren, kost zo'n operatie in het begin ook geld (€ 9,75 mln.). Voor een toelichting en een nadere specificatie van de kosten wordt verwezen naar de bijstelling Veranderopgave in hoofdstuk 4. Voor deze kosten hebben wij in het coalitieakkoord aangegeven incidenteel middelen beschikbaar te stellen. Aangezien wij in het coalitieakkoord inzake de beleidsintensivering hebben aangegeven alleen de bestaande financiële middelen in te zetten, zijn ook hiervoor eerst de bestaande reserves en stelposten die hierop betrekking hebben onder de loep genomen, te weten de stelpost loon- en prijscompensatie, de stelpost onvoorzien en de Bedrijfsvoeringsreserve.

Stelpost loon- en prijscompensatie

In het coalitieakkoord is afgesproken dat de formatie dient te worden gereduceerd tot 675 FTE, waarmee tegelijkertijd een minimale besparing moet worden gerealiseerd van € 4,8 mln., een reductie van circa 10%. Jaarlijks is voor loon- en prijscompensatie een bedrag van € 2,5 mln. beschikbaar. Gezien de formatiereductie zou een afname van de bestaande stelpost loon- en prijscompensatie van 2,5% (€ 0,1 mln.) in 2012 oplopend tot circa 10% in 2015 (€ 0,3 mln.) dan eveneens mogelijk moeten zijn. Kanttekening hierbij is wel dat uit de stelpost ook prijscompensatie wordt betaald en de provinciale CAO verplicht moet worden gevolgd (lees: dat aanvullende inzet uit algemene middelen noodzakelijk zal zijn in geval van relatief hoge loonstijgingen, voorgeschreven vanuit de CAO).

Stelpost onvoorzien

Als gekeken wordt naar de inzet van de stelpost onvoorzien de afgelopen jaren, dan blijkt deze zeer grillig te zijn. Zo is er gedurende 2006-2008 helemaal geen gebruik gemaakt van deze stelpost, in 2009 meer dan € 1,5 mln. en het afgelopen jaar maar een kleine € 0,4 mln. Bij nadere analyse blijkt dat er in 2009 en 2010 een extra beroep op onvoorzien is gedaan omdat er binnen de Bedrijfsvoeringsreserve (2009) of de stelpost loon- en prijscompensatie⁸ onvoldoende of geen ruimte meer was (Najaarsrapportage 2009 en 2010). De reële uitgaven blijken dus te variëren rond de € 0,3 mln. Gebaseerd op de hoogte van de stelpost onvoorzien bij andere provincies⁹ en de inzet de afgelopen jaren, wordt daarom voorgesteld de hoogte van de stelpost onvoorzien naar beneden bij te stellen tot € 0,4 mln. structureel per jaar.

Bedrijfsvoeringsreserve

In 2007 heeft u besloten tot instelling van de Bedrijfsvoeringsreserve (BVR) met als hoofdfunctie het opvangen van jaarlijkse schommelingen in de bedrijfsvoeringskosten, zodat deze niet van invloed zijn op de kostprijs van beleidsproducten. Hiermee werd tevens beoogd een betere sturing op en beheersing van de apparaatskosten. Hiertoe wordt jaarlijks het resultaat apparaatskosten separaat van de overige programmalasten vastgesteld en daarna verrekend met de BVR. Omdat de BVR concernbreed is, compenseren positieve en negatieve resultaten elkaar en krijgt het solidariteits-

⁸ Tot en met 2011 werd het restant van de stelpost loon- en prijscompensatie na inzet bij de begroting automatisch toegevoegd aan het begrotingssaldo. Indien later in het jaar premiestijgingen of CAO-verhogingen bekend werden, was de stelpost hiervoor niet langer beschikbaar. Om deze reden hebben wij bij de begroting 2012 het restant van de stelpost in stand gelaten.

⁹ Vergeleken zijn de begrotingscijfers 2012 van de vier Randstadprovincies en de norm voor onvoorzien voor artikel 12 gemeenten (0,6%) van de Inspectie Financiën Lokale Overheden (IFLO) van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De bedragen voor onvoorzien bij de 4 provincies varieerden hierbij van nominaal € 0,1 mln. (0,03%) in Noord Holland tot onze eigen € 1,6 mln. (0,97%). Het gemiddelde komt hierbij uit op een bedrag van € 0,4 mln. (0,24%).

principe een kans. Daarnaast is het onder specifieke voorwaarden mogelijk tussentijds middelen aan de reserve te onttrekken om onvoorziene problemen in de bedrijfsvoering op te lossen.

De afgelopen twee jaar was het resultaat apparaatskosten positief, resulterend in een toevoeging aan de Bedrijfsvoeringsreserve. Deze positieve resultaten werden voornamelijk veroorzaakt doordat medewerkers productiever waren dan vooraf begroot. Dat kwam zoals bekend onder meer door een lager ziekteverzuimpercentage en minder opgenomen vakantie-uren. Bij dat laatste spelen mogelijk de afronding van het uitvoeringsprogramma 2007-2011, de voorbereiding op verhuizing en Veranderopgave een rol. Aangezien dit positieve resultaat mogelijk de komende jaren weer omslaat (bijv. door opname van nog resterende vakantiedagen) en in 2009 het resultaat apparaatskosten nog negatief was, is volledige opheffing van de BVR wellicht voorbarig. Wel is het zaak dat ongewenste neveneffecten –onttrekking van middelen bestemd voor programma's en producten ten gunste van bedrijfsvoering- zoveel mogelijk worden tegen gegaan. Daarom wordt voorgesteld om de BVR in zijn huidige opzet in stand te laten, maar het huidige maximaal toegestane saldo omlaag te brengen naar € 2,5 mln en het meerdere terug te storten in de saldireserve zodat dit als vrij besteedbare ruimte weer beschikbaar komt. Aangezien de stand van de Bedrijfsvoeringsreserve na resultaatbestemming 2011 € 2,5 mln bedraagt, levert dit voorstel overigens op dit moment geen ruimte op. Er zal voor de dekking van de kosten van de Veranderopgave daarom een (gedeeltelijk) beroep op de Saldireserve gedaan moeten worden.

Daarnaast wordt voorgesteld om het jaarlijks mandaat (stelpost BVR) voor calamiteiten in de bedrijfsvoering vast te zetten en te maximeren tot € 0,4 mln. Dit stelt een limiet aan de tussentijdse inzetmogelijkheden. Bij de rekening is dan een veel gedetailleerder toelichting mogelijk. Aan het eind van de collegeperiode zal worden bezien of dit tussentijds mandaat dient te worden ingetrokken of bijgesteld.

NB: deze voorstellen zouden in theorie ook kunnen resulteren in een beroep op de algemene middelen indien er onvoldoende positieve afdelingsresultaten zijn om negatieve resultaten te compenseren en dekking voor het vaste mandaat te garanderen. Er bestaat een licht hogere kans dat dit de komende jaren zal gebeuren, gezien de wetswijziging ten aanzien van het meenemen van verlof die per 2012 ingaat.

Resumerend zou door bovenstaande voorstellen beschikbaar komen:

	2012	2013	2014	2015	2016
Stelpost loon- en prijscompensatie	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3
Stelpost onvoorzien	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Bedrijfsvoeringsreserve	-	PM	PM	PM	PM
Totaal	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5

Voorgesteld wordt om in 2012 een bedrag van € 5,45 mln uit de Saldireserve over te boeken naar de nieuw in te stellen reserve Frictie- en programmakosten Veranderopgave en de vrijval van de stelposten (€ 1,3 mln.) toe te voegen aan het begrotingssaldo*). Daarnaast wordt voorgesteld het resterend benodigd bedrag ad € 2,8 mln voor de frictiekosten en bijbehorende programmakosten¹⁰ (€ 8,25 -/- € 5,45 mln.) te dekken uit de vrijval van de stelposten in 2013-2014 en de resterende middelen gedeeltelijk in te zetten voor een nieuw in te stellen budget voor organisatieontwikkeling en innovatie (zie hierna) en gedeeltelijk vrij te laten vallen.

¹⁰ De formatiescankosten zijn gedekt.

*) De stelpost onvoorzien in 2012 wordt hiermee verlaagd tot € 0,2 mln. en de stelpost loon-en prijscompensatie tot € 0,5 mln. in 2012. Bij de Najaarsrapportage 2012 zal blijken in hoeverre deze middelen nog nodig zijn in 2012 of dat wellicht aanvullende middelen nodig zijn.

6.6.2 Organisatieontwikkeling en innovatie

De wereld om ons heen verandert en ook de provincie ontwikkelt zich in snel tempo. Zo werken we sinds kort in het nieuwe provinciekantoor, een kantoor dat volledig is aangepast aan de eisen van de huidige tijd, inclusief de eisen van het “anders werken”. De komende jaren wordt hard gewerkt aan de Veranderopgave om zo te komen tot een kleinere, meer slagvaardige organisatie. Deze moet zijn beslag hebben gekregen per 1 januari 2015. Ook daarna zullen we niet klaar zijn; voor het behoud of versterken van de verbinding met onze omgeving en om aantrekkelijk te blijven als werkgever, is voortdurende ontwikkeling en innovatie van belang. Voor deze voor een moderne organisatie dus noodzakelijke investeringen in verbetering en vernieuwing is vaak weinig ruimte binnen de bestaande budgetten. Deze ruimte zal de komende jaren nog verder afnemen door de toenemende druk op middelen en door strakkere sturing op bedrijfsvoering. Om de blijvende ontwikkeling en verbetering ook na afronding van de Veranderopgave mogelijk te maken wordt daarom voorgesteld een nieuw innovatiebudget in stellen. Een structureel beschikbaar budget voor innovatie en organisatieontwikkeling geeft de mogelijkheid om op een planmatige en integrale wijze met voorstellen voor verbetering en innovatie om te gaan. Door een meerjarig bedrijfsvoeringsplan op te stellen waarin initiatieven beter op elkaar worden afgestemd, kunnen beter gefundeerde keuzes worden gemaakt, lange termijnoplossingen worden bedacht en uitgevoerd en standaardoplossingen worden gecreëerd voor vergelijkbare problemen.

Voorgesteld wordt van het structureel beschikbare komende bedrag van € 1,5 mln. vanuit de stelposten onvoorzien en loon- en prijscompensatie een bedrag van € 0,9 mln (€ 0,3 mln uit stelpost loon-en prijscompensatie en € 0,6 mln uit onvoorzien) vanaf 2015 in te zetten voor blijvende organisatieontwikkeling en vernieuwing. Het beroep op de post onvoorzien is ons inziens verdedigbaar vanuit het algemeen (en dus ook bedrijfs-)karakter van deze post.

De overige € 0,6 mln kan hiermee vrijvallen ten gunste van het begrotingsaldo.

6.7 Voorstellen aan PS

Op grond van het bovenstaand stellen wij de volgende aanvullingen op het financieel beleid zoals beschreven in de Kadernota Begrotingen 2012-2015 voor:

- het streven naar duurzaam financieel evenwicht formeel als uitgangspunt voor het financieel beleid van de provincie Utrecht vast te stellen;
- om met ingang van 1 januari 2013 de stresstest jaarlijks te herhalen en over de uitkomsten te rapporteren in de Begroting;
- om in te stemmen met het gewijzigde kader incidenteel-structureel en doorvoering van genoemde wijzigingen op de uitzonderingen. Eén en ander zal zichtbaar worden gemaakt in de Begroting 2013 waarbij significante verschillen ten opzichte van de Begroting 2012 zullen worden toegelicht;
- om vanaf heden niet langer omslagrente te berekenen over investeringen en deze omslagrente op te nemen in de Begroting en Jaarrekening onder de rente uit investeringen, tenzij hier ook daadwerkelijk rente-inkomsten tegenover staan. De werkwijze bij investeringsbeslissingen blijft hierbij onverlet;
- in te stemmen met de instelling van een reserve frictie- en programmakosten Veranderopgave inclusief voorgestelde dekking (voor de kenmerken wordt verwezen naar de bijlage 4);

- in te stemmen met de voorgestelde aframing van de stelpost onvoorzien van € 1,6 mln. structureel tot € 0,4 mln. structureel met ingang van 2012;, zijnde 0,24% van de som van de uitkering uit het provinciefonds en de inkomsten uit de opcenten MRB;
- in te stemmen met de voorgestelde aframing van de stelpost loon-en prijscompensatie analoog aan de formatiereductie opgave;
- in te stemmen met de vrijval van een deel van de stelposten Onvoorzien (€ 1,2 mln.) en loon- en prijscompensatie (€ 0,1 mln.) ten gunste van het begrotingsaldo in 2012;
- in te stemmen met de instandhouding van de bestaande reserve BVR, met een maximaal toegestaan saldo van € 2,5 mln. (meerdere naar saldireserve) en een jaarlijks vast mandaat van € 0,4 mln. voor tussentijdse calamiteiten in de bedrijfsvoering;
- in te stemmen met de instelling van een structureel budget voor innovatie en organisatieontwikkeling van € 0,9 mln. met ingang van 2015.

7 Verbeteringen in de jaarcyclusproducten

7.1 Inleiding

In januari 2012 heeft de commissie BEM kennis genomen van de Statenbrief "Uitkomsten verbetervoorstellen jaarcyclusproducten" (na goedkeuring van de subcommissie). Hierin wordt aangegeven welke verbeteringen we in de jaarcyclusdocumenten (begroting, voorjaarsnota, najaarsrapportage en jaarrekening) gaan doorvoeren om de boekwerken inhoudelijk beter te maken en tegelijkertijd de omvang van de boeken beperken.

De meeste voorstellen zijn financieel-technisch of presentatie-technisch van aard en kunnen direct doorgevoerd worden. Enkele andere onderwerpen betreffen een bevoegdheid van PS. Hierover wordt middels deze Voorjaarsnota een besluit van PS gevraagd. Het betreft de volgende onderwerpen:

- samenvoegen van beleidsprogramma's;
- geen aparte rapportage over de resterende concernprojecten;
- achterwege laten van niet-wettelijk verplichte informatie
- herziening van de prestatie-indicatoren.

7.2 Voorbeelden programmablad begroting 2013

Na verwerking van de verbetervoorstellen ziet een nieuw programmablad uit de Begroting 2013 er als volgt uit:

Programmanummer	Programma	Portefeuillehouder:
Nr	Programmanaam	Gedeputeerde(n)

Wat willen we bereiken?

SMART geherformuleerde doelstellingen, aangesloten bij de vier hoofdgaven (Utrecht topregio, Krachtige steden en dorpen, Vitaal landelijk gebied en een Bereikbaar Utrecht) uit de Strategische agenda en onderliggende beleidsnota's. Per doelstelling wordt aangeven aan welk document het is ontleend en wanneer het uiterlijk gerealiseerd zal zijn. Vervolgens aangeven wat de accenten en prioriteiten voor 2013 zijn, wat willen we concreet in 2013 bereiken. Deze komen hieronder terug bij wat gaan wij daarvoor doen.

Wat gaan wij daarvoor in 2013 doen?

Hier komt een korte omschrijving van de actuele beleidsitems/voornemens voor 2013 op programmaniveau en wordt hun verband geschetst met de hiervoor genoemde accenten/prioriteiten voor 2013. De beleidsvoornemens dienen kort(er) en bondig(er) geformuleerd te worden. Hier wordt dus vooral gericht op de prioriteiten, met minimale aandacht voor reguliere werkzaamheden. Richtlijn voor de omvang: 2 pagina's.

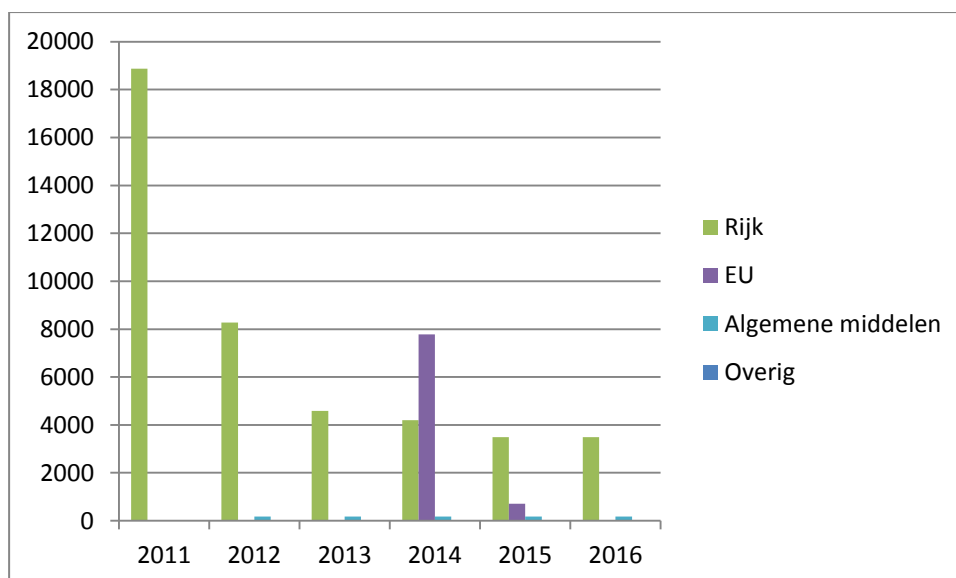
Indicatoren voor provinciale prestaties								
Naam	Omschrijving	streef wrde.	2011 werk.	2012	2013	2014	2015	2016
Naam	Omschrijving	2 ^e kwartaal	2 ^e	-	2 ^e	2 ^e	2 ^e	2 ^e

Bij de indicatoren worden waar verbetering mogelijk is de nieuwe indicatoren uit de nieuwe beleidsnota's vermeld, die door u (PS) zijn vastgesteld.

Wat mag het kosten?

Tabel 2: Totalen van de baten en lasten van dit programma						
	Bedragen					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Structurele lasten		2.944	3.046	2.895	2.895	2.895
Incidentele lasten	18.869	8.825	5.085	12.227	4.200	3.490
Totaal lasten	18.869	11.769	8.131	15.122	7.095	6.385
Structurele baten		-180	-180	-180	-180	-180
Incidentele baten	-18.866	-8.274	-4.590	-11.980	-4.200	-3.490
Totaal baten	-18.866	-8.454	-4.770	-12.160	-4.380	-3.670
Saldo van dit programma	3	3.315	3.361	2.962	2.715	3.992
Storting in reserves	453					
Onttrekking aan reserves	-4.270	-5.220	-8.565	-47		
Beslag op de algemene middelen	-3.814	-1.905	-5.204	2.915	2.715	3.992

Waar wordt dit programma van betaald?

De rijksmiddelen betreffen de specifieke uitkeringen z en aa. Vanuit de EU is voor de periode 2014-2015 € 8,5 miljoen voor XYZ beschikbaar gesteld.

Verschillentoelichtingen

Verschillenanalyse Begroting 2013 ten opzichte van Rekening 2011 en Begroting 2012					
	Rekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil 2011	Vershil 2012
Lasten					
Structurele lasten:					
• Onderwerp c		2.944	3.046	3.046	102
<i>Totaal structurele lasten</i>		<i>2.944</i>	<i>3.046</i>	<i>3.046</i>	<i>102</i>
Incidentele lasten:					
• Onderwerp z	18.869	8.404	4.810	-14.059	-3.594
• Onderwerp aa		421	275	275	-146
<i>Totaal incidentele lasten</i>	<i>18.869</i>	<i>8.825</i>	<i>5.085</i>	<i>-13.784</i>	<i>-3.740</i>
Totaal lasten	18.869	11.769	8.131	-10.738	-3.638
Baten					
Structurele baten		-180	-180	-180	0
Incidentele baten:					
• Rijksmiddelen z					
• Rijksmiddelen aa					
<i>Totaal incidentele baten</i>	<i>-18.866</i>	<i>-8.274</i>	<i>-4.590</i>	<i>14.276</i>	<i>3.684</i>
Totaal Baten	-18.866	-8.454	-4.770	14.096	3.684
Saldo van dit programma	3	3.315	3.361	3.358	46

Toelichting verschillen ten opzichte van begroting 2012

De € 3,7 miljoen lagere incidentele lasten worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Onderwerp z: Hier volgt een inhoudelijk goede toelichting van de voornaamste verschillen per onderwerp, dus niet langer een cijfermatig volledige aansluiting maar een beleidsinhoudelijke gerichte verschilverklaring.

Als een onderwerp (hier c en aa en structurele baten) geen/relatief weinig verschil oplevert, wordt deze **niet langer** toegelicht.

De € 3,7 miljoen lagere incidentele baten worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Specifieke uitkering z: Inhoudelijk goede toelichting;
- Specifieke uitkering aa: Hier volgt, indien van toepassing, een inhoudelijk goede toelichting.

Toelichting verschillen ten opzichte van rekening 2011

De € 3,0 miljoen hogere structurele lasten in 2013 worden voornamelijk veroorzaakt door onderwerp c:

- Onderwerp c: Hier volgt een inhoudelijk goede toelichting van de voornaamste verschillen per onderwerp, dus niet langer een cijfermatig volledige aansluiting maar een beleidsinhoudelijke gerichte verschilverklaring.

Voor de toelichting op het verschil in incidentele baten van € 14,3 miljoen (Specifieke uitkering z) wordt verwezen naar de toelichting onder "*waar wordt dit programma van betaald?*" en de toelichting hierboven.

Richtlijnen voor toelichting:

Wat is nieuw, wat is afgelopen en wat doen/deden we veel meer/minder en waarom.

- verschillen per onderwerp > € 1 miljoen of
- politiek relevant > 0,5 miljoen
- bij omvangrijke programma's: de belangrijkste, beperk hierbij zo mogelijk tot circa 3.

Bij de verschilverklaring zullen zo mogelijk de beslismomenten (P&C-document met jaartal of specifiek PS-besluit) vermeld worden. Als de oorzaak extern is, zoals bijvoorbeeld bij overdracht van rijkstaken, bezuinigingen/kortingen op specifieke uitkeringen, besluiten medeoverheden etcetera, zal daar zo concreet mogelijk op één plek (dus inclusief verloop) naar worden verwezen.

Aan PS wordt voorgesteld in te stemmen met deze opzet voor de Begroting 2013.

7.3 Samenvoegen programma's

De huidige programma-indeling sluit niet helemaal aan bij de indeling/onderwerpen van het nieuwe Coalitieakkoord. Bovendien is een aantal programma's vanwege de focus op kerntaken zodanig 'klein' (inhoudelijk en financieel), dat samenvoeging met een ander programma voor de hand ligt. Wij stellen voor om vanaf de Begroting 2013 de programma's als volgt samen te voegen:

1. Ruimtelijke Ontwikkeling (1) en Wonen & Stedelijke vernieuwing (3) samen te voegen tot Ruimtelijke Ontwikkeling, Wonen en Stedelijke vernieuwing.
2. Samenleving/cultuur/sport (8) en Jeugd/onderwijs/zorg (9) samen te voegen tot Cultuur & Samenleving met uitzondering van Jeugdzorg. Gezien het eindige karakter van Jeugdzorg vanwege de transitie naar de gemeenten stellen wij voor om hier een tijdelijk zelfstandig programma van te maken.
3. Duurzaamheid/Milieu (4) en Water (5) samenvoegen tot Bodem, Water en Milieu

7.4 Niet-wettelijk verplichte informatie

Om de boekwerken dunner te maken kan alle niet BBV-verplichte informatie achterwege gelaten worden. Dit betekent dat de op de programmabladen van de begroting en jaarrekening het volgende verdwijnt:

- onderdeel "Samenstelling van het programma"
- Tabel 3: samenstelling van baten en lasten meerjarig
- Tabel 4: verloop van de reserves bij het programma

Dit overigens al verwerkt in het voorbeeldblad zoals hiervoor is opgenomen.

Daarnaast verdwijnen de volgende onderdelen uit begroting en rekening:

- Voortgang Moties
- Alle niet-verplichte bijlagen zoals Rechtmatigheid van het gevoerde beleid
- Kasstroomoverzicht

Tenslotte worden verplichte bijlagen zoveel mogelijk versoberd, zoals de staat van vaste activa, geldleningen, incidentele baten en lasten.

7.5 Concernprojecten

Ook de verantwoording over de Concernprojecten is niet-wettelijk verplichte informatie. De subcommissie voor de jaarrekening heeft echter aangegeven dat dit onderdeel niet uit Begroting en Rekening mag verdwijnen. Wel zal overlap in teksten tussen programma's en teksten zoveel mogelijk geëlimineerd worden en zal de leesbaarheid van de rapportage over de concernprojecten verbeterd worden. In de Begroting 2012 stonden 13 projecten. Hiervan zal een deel zijn/worden afgerond in 2012. De projecten 3 tot en met 6 maken alle onderdeel uit van de Agenda Vitaal Platteland. De

Agenda Vitaal Platteland is het belangrijkste uitvoeringsinstrument voor de te bereiken doelstellingen van het programma landelijk gebied. Integrale rapportage conform de opzet van de nieuwe Agenda Vitaal Platteland 2012-2015 op het programmabladd onder “wat gaan wij daarvoor doen” ligt daarom meer voor de hand en voorkomt verwijzing. Het project Programmabureau VERDER/Pakketstudies betreft slecht de (kosten van) het programmabureau uitvoering VERDER. De (kosten voor) uitvoering van de maatregelen uit het VERDER pakket worden hier niet verantwoord. Voortzetting van de opname van het project heeft daarom weinig toegevoegde waarde. Voorgesteld wordt om deze daarom niet langer in de projectenrapportage van de P&C producten op te nemen.

Begroting 2012	Status/voorstel
1. Uitvoering Hart van de Heuvelrug	Paragraaf grondbeleid
2. Provinciale Structuurvisie Ruimte 2013-2015	Afgerond in 2012
3. Agenda Vitaal platteland	Agenda Vitaal Platteland
4. Nieuwe Hollandse Waterlinie	
5. Groene Hart	
6. Groot Mijdrecht Noord	
7. Ruimte voor de Lek	Afgerond in 2012
8. Programmabureau Verder / Pakketstudies	Afvoeren
9. Vrede van Utrecht/Culturele hoofdstad	Programma Jeugdzorg, Cultuur, Sport en Welzijn
10. Sociale Agenda	Afgerond in 2011/2012
11. Utrecht 2040	Programma bestuur en middelen
12. E-provincie	Afgerond in 2011/2012
13. Eureka	Afgerond in 2011/2012

Indien u met voorgaande voorstellen akkoord gaat resteren voor de Begroting 2013 nog de volgende projecten:

- Uitvoering Hart van de Heuvelrug
- Vrede van Utrecht/Culturele hoofdstad
- Utrecht 2040

Gezien het geringe aantal stellen wij voor ook hierover geen aparte projectenrapportage meer op te nemen, maar deze onder te brengen in de paragraaf grondbeleid (uitvoering Hart van de Heuvelrug), dan wel bij de desbetreffende programma's Jeugdzorg, Cultuur, Sport en Welzijn (Vrede van Utrecht/Culturele hoofdstad) en Bestuur en middelen (Utrecht 2040).

7.6 Herziening indicatoren programmabegroting

7.6.1 Inleiding

Eén van de onderdelen van de verbetering van de jaarcyclusproducten is een herziening van de bestaande prestatie-indicatoren in de programmabegroting en –rekening.

Binnen de overheid is er al enige jaren een toenemende verschuiving waar te nemen van sturing op input naar sturing op output en outcome. Het bereiken van maatschappelijke effecten in de samenleving is hierdoor steeds meer leidend geworden voor het handelen van de overheid. Ook in de programmabegrotingen en rekeningen van provincies en gemeenten worden al geruime tijd indicatoren opgenomen die een indicatie moeten geven van de output en de outcome van het

gevoerde beleid. In de praktijk blijkt echter dat het formuleren van goede indicatoren geen gemakkelijke opgave is en vaak strandt op het feit dat de beleidsdoelstellingen onvoldoende concreet en meetbaar zijn geformuleerd. Ook de provincie Utrecht worstelt al enige jaren met het vraagstuk van de indicatoren in de jaarcyclusproducten. In 2008 heeft de Subcommissie voor de jaarrekening aan het College gevraagd om “ongeveer 30 enkelvoudige prestatie-indicatoren voor de gehele programmabegroting, die een duidelijke provinciale prestatie weergeven en indicatief zijn voor dat beleidsveld” in de begroting op te nemen. Dit heeft geleid tot de set van indicatoren die nu in de programmabegroting 2012 zijn opgenomen. Bij de behandeling van jaarrekening 2010 hebben enkele fracties echter aangegeven dat de huidige indicatoren niet voldoen en niet goed aansluiten bij de nieuwe bestuursperiode. Daarom is de afgelopen maanden samen met de subcommissie voor de jaarrekening gezocht naar een betere set indicatoren. De uitkomsten hiervan willen wij in deze Voorjaarsnota aan u voorleggen. Verwerken van de nieuwe indicatoren vindt plaats vanaf het begrotingsjaar 2013.

7.6.2 Hoe en waarom van indicatoren in de planning- en controlcyclus

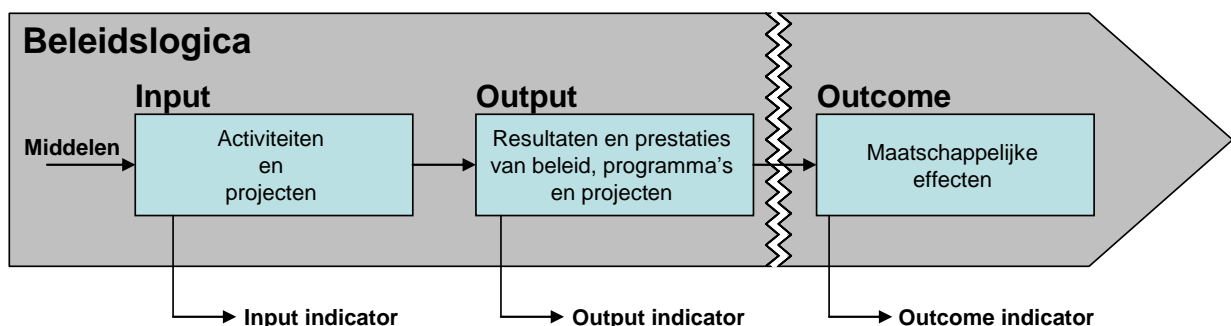
Om een goede beoordelen van de huidige set indicatoren te kunnen maken, is het nodig dat eerst een gezamenlijke “meetlat” ofwel kader wordt afgesproken hoe aan te kijken tegen indicatoren. Dit kader wordt hieronder nader uitgewerkt.

Waarom indicatoren?

Meetbare doelstellingen zijn noodzakelijk om beleid te kunnen evalueren en monitoren. Het is hierbij de vraag op grond van welke indicatoren we adequaat kunnen beoordelen of de beleidsdoelen bereikt zijn en/of bijsturen noodzakelijk is. De uitwerking van indicatoren is nodig om beleidsevaluatie en -monitoring goed vorm te kunnen geven. Met andere woorden, indicatoren maken het sturen op doelstellingen beheersbaar!

Wat voor soort indicatoren zijn er?

Beleidsprestaties kunnen gemeten worden op het niveau van de input, de output en de outcome. Bij de meting van de input gaat het om de middelen (geld, uren, materialen) die zijn ingezet voor het leveren van een product of programma. De te meten output betreft de resultaten en prestaties van het beleid, zoals het aantal gerealiseerde programma's en de geleverde producten of diensten. In de te meten outcome, ten slotte, wordt uitgedrukt welke maatschappelijke effecten de geleverde prestaties uiteindelijk teweeg gebracht hebben. Schematisch:

Met een *input indicator* worden de ingezette middelen gemeten, een *output indicator* meet wat er “geproduceerd wordt” en een *outcome indicator* meet het maatschappelijk effect van het beleid.

Bijvoorbeeld: het beoogde maatschappelijke effect kan zijn ‘het verhogen van de bereikbaarheid van de provincie’. Dit wordt (o.a.) bereikt door het wegnemen van de belangrijkste verkeersknelpunten. De gemeten doorstroming op deze knelpunten en het % realisatie van het knelpuntenprogramma kunnen dan de output-indicatoren zijn. Inputindicatoren hebben betrekking op de hoeveelheid mensen en geld die erin gestopt is.

Welk type indicator is het meest geschikt?

Aangezien het doel van al onze beleidsprestaties is om maatschappelijk effecten teweeg te brengen, zouden we ideaal gezien het effect van ons beleid op de maatschappij willen meten met behulp van een outcome indicator en op basis van de meetresultaten onze inspanningen bijsturen. In de praktijk is het echter niet mogelijk het beleid te sturen door de meting van de maatschappelijke effecten met behulp van een outcome indicator. De beoogde maatschappelijke effecten zijn namelijk vaak dermate breed, dat 1 indicator een beoogd maatschappelijk effect niet geheel zal kunnen omvatten.

Bovendien worden de beoogde maatschappelijke effecten sterk beïnvloed door versturende externe invloeden en het handelen van anderen. Het is dan niet ook zeker of de verandering in de indicator toe te rekenen is aan ons handelen. Outcome indicatoren zijn hierdoor niet erg geschikt als instrument voor onze beleidsmonitoring en sturing. Beter dan te willen sturen met maatschappelijk effect indicatoren, kunnen we onze energie richten op het formuleren van doelstellingen die wel meetbaar en beïnvloedbaar zijn. Daarom is bij de vaststelling van de Nota Beleidsevaluaties en – monitoring gekozen voor indicatoren die wel direct te verbinden zijn aan ons handelen en niet voor maatschappelijk effect indicatoren. We richten ons hiermee op de *output indicatoren* (die verbonden zijn aan de directe resultaten van ons beleid en een afgeleide van het uiteindelijk beoogde effect weergeven) en niet op de *outcome indicatoren*.

Dit betekent overigens niet dat we daarmee niets kunnen zeggen over de voortgang van onze beleidsuitvoering in relatie tot de door ons beoogde maatschappelijke effecten. De keuze en uitwerking van de output indicatoren zal namelijk (net als in het beleidsplan) gebaseerd moeten worden op beleidslogica. Dit houdt in dat de causale relatie tussen de te leveren prestaties, de indicatoren en de beoogde maatschappelijke effecten beargumenteerd wordt. Het verband tussen de te meten prestaties en de beoogde maatschappelijk effecten zal hierbij plausibel gemaakt moeten worden.

Wat zijn randvoorwaarden voor het kunnen definiëren van goede output indicatoren?

Allereest dient er een causaal verband tussen de indicator, de te leveren prestatie en het gewenste achterliggende maatschappelijke effect te zijn. De relaties tussen de beoogde maatschappelijke effecten (outcome), provinciale prestaties (output), activiteiten (throughput) en middelen (input) kunnen inzichtelijk gemaakt worden door middel van een doelenboomstructuur. Hiervoor is het noodzakelijk dat de doelstellingen ten aanzien van de maatschappelijke effecten en provinciale prestaties “SMART” geformuleerd zijn (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdgebonden). Als doelstellingen en prestaties SMART zijn geformuleerd, vloeien relevante prestatie-indicatoren logisch uit de doelstellingen voort. Indicatoren zitten met andere woorden ‘ingebakken’ in de doelstellingen, mits de doelstellingen en prestaties SMART zijn geformuleerd.

Aan welke criteria moet een output indicator voldoen?

Criteria voor de uit te werken output indicatoren zijn:

1. de indicator is op betrouwbare gegevens gebaseerd;
2. de indicator is (eenvoudig) meetbaar, relevant, begrijpelijk en vanzelfsprekend beïnvloedbaar;

3. de indicatoren zegt iets over de doeltreffendheid van het gevoerde beleid of de doelmatigheid van de uitvoering daarvan.

Wat is de relatie tussen de beleidscyclus en de P&C-cyclus als het gaat om indicatoren?

In de praktijk blijken beleidscyclus en P&C-cyclus twee gescheiden werelden te zijn als het gaat om indicatoren. In beleidsnota's wordt nauwelijks met SMART-geformuleerde doelstellingen en indicatoren gewerkt, terwijl de indicatoren in begroting en rekening vaak niet aansluiten op het geformuleerde beleid. Om een goede afstemming en wisselwerking tussen beleidscyclus en P&C-cyclus te krijgen zullen een aantal afspraken gemaakt moeten worden zoals:

1. Iedere beleidsnotitie bevat een paragraaf met de meetbare doelstellingen en indicatoren zodat de doorvertaling van beleidsnotitie naar programmabegroting wordt vereenvoudigd;
2. Indicatoren worden alleen opgenomen in de Programmabegroting als ze terugkomen in de doelstellingen van het beleid (beleidsnota's);
3. In ieder document dat aan PS wordt aangeboden, wordt een inhoudelijke relatie gelegd met de doelstellingen uit de Programmabegroting.

Om goede indicatoren in de P&C-cyclus te krijgen moeten we met andere woorden beginnen bij het begin, en dat zijn concrete en meetbare doelstellingen in de beleidsnota's. Wij stellen dan ook voor om in principe de huidige set van indicatoren niet op voorhand te herzien, maar pas wanneer sprake is van nieuw beleid.

7.6.3 Voorstel tot herziening van de indicatoren

Om toch al een eerste slag in de Begroting 2013 te kunnen maken wat betreft de verbetering van de indicatoren, hebben wij samen met de subcommissie de bestaande indicatoren tegen het licht gehouden. Wij zijn daarbij tot de conclusie gekomen dat een groot aantal indicatoren niet meer voldoen om beleidsmatige of technische redenen (bijvoorbeeld het beleid is gestopt, of de indicator zegt niets over de provinciale prestatie of is niet te meten). Wij komen dan ook tot het volgende voorstel tot herziening van de indicatoren:

Progr:	Naam Indicator:	Omschrijving:	Voorstel:
1	Verslag Ruimtelijk Beleid	Tijdige rapportage aan PS	Wijzigen in: tijdige voortgangsrapportage gebiedsontwikkeling en uitvoering PRS aan PS
1	Beperking Stedelijk Ruimtebeslag	Percentage van de woonvoorraad dat ligt in stadsgewest Utrecht en regio Amersfoort	Handhaven
1	Aantal ingediende zienswijzen WRO bij gemeenten	Het aantal bestemmingsplannen waarbij de provincie een zienswijze heeft ingediend	Wijzigen in: aantal bestemmingsplannen waarbij de provincie een zienswijze heeft ingediend als % van het totaal aantal bestemmingsplannen
2	Realisatie nieuwe Natuur	Aantal hectare nieuwe natuur via grondverwerving en particulier natuurbeheer	Komende maanden wordt gebiedsprogramma's ILG opgesteld; indicatoren volgen daaruit (bij de Begroting 2013)
2	Landbouwstructuur versterking	Aantal hectare met landbouwstructuurversterking	idem
2	Realisatie inrichting RodS	Aantal hectare ingericht recreatiegebied in het kader van de RodS	idem
3	Woningbouw	Aantal gemeentelijke bouwplannen met cofinanciering van deskundigen via het Aanjaagteam Woningbouw	Wijzigen in: Aantal gemeentelijke bouwplannen dat met het instrumentarium uit de Kadernota Binnenstedelijke Ontwikkeling en Wonen in de ontwikkeling verder is gebracht
4	Aardgas	Aantal met provinciale subsidie gerealiseerde aardgas tankstations	Handhaven
4	PUEV	Externe Veiligheid is bij minstens 90% van de ruimtelijke plannen goed verwerkt	Handhaven
4	Jaarplan Handhaving	Percentage realisatie geplande controlebezoeken	Vervangen door: aantal gegrond verklaarde, afgehandelde klachten
4	Beperking toezichtslast	Percentage bedrijven dat lagere toezichtslasten ervaart ten opzichte van 2007	Vervangen door: % binnen de termijn afgegeven ontheffing/vergunningaanvragen
5	Veiligheid regionale waterkeringen	Percentage regionale waterkeringen dat aan de veiligheidsnorm voldoet	Handhaven (er liggen afspraken aan ten grondslag m.b.t. het op orde krijgen van het watersysteem in 2015)
5	Waterkwantiteit	Percentage uitgevoerde maatregelen gericht op optimaal herstel van verdroogde natuur in de twaalf TOP-gebieden	Vervangen door: aantal TOP-lijst gebieden waar de verdroging is opgelost
5	Stedelijk waterbeheer	Aantal gemeenten dat intensief samenwerkt met de waterschappen wat betreft de waterketen	Schrappen (in het bestuursakkoord Water is geen rol meer weggelegd voor de provincie in het stedelijk waterbeheer)
6	Acquisitie	Aantal bezoeken aan buitenlandse bedrijven	Vervangen door aantal gerealiseerde acquisitieprojecten
6	Herstructurering Bedrijventerreinen	Aantal nieuwe projecten herstructurering	Vervangen door aantal gerealiseerde innovatieprojecten (indicator voor innovatie)

6	Gebiedsgerichte marketingplannen	Aantal opgestelde uitvoeringsplannen voor toeristische ontwikkeling	Vervangen door aantal gerealiseerde recreatieprojecten (poorten, TOPS, routes). (Indicator voor recreatie)
7	UMP	Percentage realisatie UMP	Vervangen door: 1. % gerealiseerd hoofdfietsrouten netwerk, 2. % trajecten gem. snelheid > 40 km/uur in spits,
7	Openbaar vervoer	Percentage OV-maatschappijen dat voldoet aan alle concessievoorwaarden	Vervangen door: 1. gemiddelde waardering reiziger mbt alle aspecten OV en 2. % bussen dat op tijd vertrekt (< 1 min te vroeg en < 3 min te laat)
7	Verkeersveiligheid	Percentage van alle gerealiseerde veiligheidsprojecten	Vervangen door: 1. aantal onveilige lokaties provinciale wegen (> 6 letselongevallen) 2. het aantal verkeersdoden en ernstig gewonden op provinciale wegen en 3. aantal opgeloste knelpunten oversteekbaarheid
7	Geluidsreducerend asfalt	Percentage van alle geluidsreducerende asfaltprojecten die jaarlijks wordt gerealiseerd	Vervangen door aantal woningen met > 61 Lden geluidsbelasting
8	Vrede van Utrecht	Uitvoering van het meerjarenprogramma Vrede van Utrecht	Handhaven
8	Buitenplaatsen		Toevoegen nieuwe indicator: aantal nieuwe projecten van de uitvoeringsagenda buitenplaatsen
9	UJC	Percentage dat in uitvoering is van het programma UJC	Schrappen, het programma is afgelopen
9	Jeugdzorg	Geen wachtlijsten bij het AMI	Herijken met oog op transitie (Beleidskader Jeugdzorg juni PS) indicatoren herzien in begroting 2013
9		Percentage onderzoeken bij AMK afgesloten binnen termijn	idem
9		Percentage indicatiebesluiten dat binnen aangegeven aantal weken wordt afgegeven	idem
9	Sociale Agenda	Aantal subsidieverstrekingen	Schrappen, programma is gestopt per 1/1/2012
9	Toegankelijke woningen	Percentage toegankelijke woningen	Schrappen, programma Wel Thuis is gestopt per 1/1/2012
10	Archiefinspecties	Aantal uitgevoerde inspecties	Handhaven
10	Dekkend net RHC's	Percentage dekkend net	Schrappen
10	Europa	Aantal Europa-workshops	Vervangen door: aantal Interreg-projecten
10	Bezwaren	Percentage gegronde bezwaren	Schrappen, heeft geen toegevoegde waarde
10	Afhandeling bezwaarschriften	Percentage tijdig afgehandelde bezwaarschriften	Handhaven
10	Financieel toezicht lagere overheden	Aantal gemeenten onder preventief toezicht	Handhaven

10		Aantal gemeenschappelijke regelingen onder preventief toezicht	Handhaven
	Financiën		Toevoegen nieuwe indicatoren: 1. repressief toezicht BZK, 2. Jaarrekening voor 1 mei gereed met goedkeurende Accountantsverklaring, 3. 90% facturen binnen 30 dagen betaald
10	E-dienstverlening	Percentage dienstverlening via Internet	Vervallen
10	Bezuinigingen/afbouw formatie		Nieuwe indicatoren: 1. afbouw formatie tot 675 fte, 2. realisatie financiële taakstelling € 4,8 mln
10	Telefonische bereikbaarheid	Percentage buitenlijnen dat door KCC binnen 30 seconden wordt opgenomen	Wijzigen in: percentage bellers Algemeen Provincienummer dat door KCC binnen 30 seconden wordt opgenomen

Wij stellen voor deze wijzigingen door te voeren vanaf de Begroting 2013.

7.7 Voorstellen aan PS

Op grond van het bovenstaande stellen wij de volgende wijzigingen in de jaarcyclusdocumenten voor:

- De huidige 10 programma's in de programmabegroting terug te brengen tot 8 door het samenvoegen van een aantal programma's analoog aan het Coalitieakkoord;
- De opzet van de programmabegroting 2013 aan te passen aan het voorbeeld zoals opgenomen in paragraaf 7.3;
- De niet-wettelijk verplichte informatie zoals beschreven in 7.4 voortaan achterwege te laten in begroting en jaarrekening;
- Niet meer afzonderlijk in begroting en rekening te rapporteren over de Concernprojecten maar deze deel uit laten maken van de betreffende programma's;
- Vanaf de begroting 2013 de wijzigingen in de prestatie-indicatoren door te voeren zoals voorgesteld in paragraaf 7.6;
- Daarna de prestatie-indicatoren in de jaarcyclusproducten pas te herzien op het moment dat er nieuw beleid vastgesteld is met betrekking tot het betreffende onderwerp.

Bijlage 1 Begrotingswijzigingen bijstellingen bestaand beleid

Zie volgende pagina.

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2012		2013		2014		2015		2016	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0301	Wonen en stedelijke vernieuwing	<i>Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>	5.000									
		<i>Knelpuntenpot Woningbouwstagnatie</i>	540									
		<i>Collectief Particulier Opdrachtgeverschap</i>	322									
		<i>Stads en dorpsvernieuwing</i>	124									
Totaal productgroep 0302			5.986									
Totaal programma 03 Wonen en stedelijke vernieuwing			5.986									
0401	Leefbaarheid	<i>Fonds Uitplaatsing Hinderlijke Bedrijven: storting in reserve ecoducten</i>	-761									
		<i>Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid</i>	-119									
Totaal productgroep 0402			-880									
0402	Duurzaamheid	<i>Energiek Utrecht/ Meer met minder</i>	100									
Totaal productgroep 0402			100									
Totaal programma 04 Duurzaamheid en Milieu			-780									
0509	Robuuste, duurzame watersystemen	<i>Waterplan (coalitieakkoord)</i>	350		350		350		350		350	
Totaal productgroep 0509			350		350		350		350		350	
Totaal programma 05 Water			350		350		350		350		350	

0604	Innovatie	<i>Eindafrekening Task Force Innovatie 2005-2009</i>	721									
	Totaal productgroep 0604		721									
	Totaal programma 06 Economische zaken en recreatie		721									
0701	Doelmatig verkeer- en vervoerssysteem	<i>Vergroten opslagcapaciteit wegenzout steunpunt De Meern</i>	105									
		<i>Bijdrage onderhoud vaarwegen</i>							-111	-111	-111	-111
		<i>Dotatie voorziening beheer en onderhoud wegen</i>			7	7		203			203	
		<i>Omslagrente</i>	-51	-48	-45		-41				-41	
	Totaal productgroep 0701		54	-41	-38		51	-111		51	-111	
	Totaal programma 07 Mobiliteit		54	-41	-38		51	-111		51	-111	
0801	Cultuurparticipatie	<i>Kunstuitleen en Zimihc</i>	100				-100					
		<i>Cultureel ondernemerschap</i>	-105	-120	-61							
	Totaal productgroep 0801		-5	-120	-161							
0802	Erfgoed	<i>Erfgoedparels</i>		208								
		<i>Castellum Fectio</i>	65	300								
	Totaal productgroep 0802		65	208	300							
0803	Kunsten	<i>Intensivering festivals</i>	250									
		<i>Vrede van Utrecht</i>		1.500								
		<i>Kunstuitleen en Zimihc</i>		74	-74							
		<i>Cultureel ondernemerschap</i>	105	120	61							
		<i>Centrum Beeldende Kunst Utrecht</i>		131	-131							
	Totaal productgroep 0803		355	1.825	-144							

0804	Media en bibliotheken	<i>Bibliotheken</i>	120									
		<i>RTV Utrecht</i>	731									
Totaal productgroep 0804			851									
Totaal programma 08 Samenleving, cultuur en sport			1.266	208	2.005		-305					
0903	Jeugdzorg	<i>Beëindiging Jeugdzorg</i>									-89.165	
		<i>Beëindiging Jeugdzorg</i>										-87.176
Totaal productgroep 0903											-89.165	-87.176
Totaal programma 09 Jeugd, onderwijs en zorg											-89.165	-87.176
1002	Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Omslagrente</i>	-3		-3		-3		-3		-3	
		<i>Dividend Vitens</i>		459		459		459		459		459
		<i>Fase 1 Veranderopgave</i>	356		356		356		356		356	
Totaal productgroep 1002			353	459	353	459	353	459	353	459	353	459
1005	Bedrijfsvoering	<i>Omslagrente</i>	-5.609		-5.055		-4.829		-4.602		-4.602	
		<i>Omslagrente</i>	-322		-6		-2					
		<i>Investeringen nieuwe ICT - infrastructuur</i>	4.578									
		<i>Gestegen premie werkgeverslasten</i>	1.050									
		<i>Veranderopgave</i>	6.047		1.400		1.400					
		<i>Fase 1 Veranderopgave</i>	-300		-825		-825		-825		-825	
		<i>Innovatiebudget</i>							900		900	
Totaal productgroep 1005			5.444		-4.486		-4.256		-4.527		-4.527	
Totaal programma 10 Bestuur en middelen			5.797	459	-4.133	459	-3.903	459	-4.174	459	-4.174	459
Totaal alle programma's			13.394	667	-1.819	459	-3.896	459	-3.773	348	-92.938	-86.828

9101	Algemene middelen	Omslagrente		-5.973		-5.106		-4.877		-4.646		-4.646
		Omslagrente		-12		-6		-2				
		Waterplan (coalitieakkoord)	-350		-350		-350		-350		-350	
		Dividenden		-100		-100		-100		-100		-100
		Treasury		-4.940		-5.260		-4.080		-2.840		-2.170
		Provinciefonds										-5.000
		Opcenten MRB		-1.400		-1.900		-1.900		-1.900		-1.500
		Gestegen premie werkgeverslasten	-1.050									
		Veranderingopgave			-1.200		-1.200					
		Veranderingopgave			-200		-200					
		Intensivering festivals	-250									
		Vrede van Utrecht			-1.500							
		Fase 1 Veranderingopgave	-56		469		469		469		469	
		Loon en prijscompensatie									2.500	
		Loon- en prijscompensatie	-100						-300		-300	
		Stelpost onvoorzien	-1.200						-1.200		-1.200	
		Totaal algemene middelen	-3.006	-	-2.781	-	-1.281	-	-1.381	-9.486	1.119	-13.416
				12.425		12.372		10.959				
9102	Begrotingssaldo	Beëindiging Jeugdzorg									1.989	
		Op de Fiets	95									
		Dotatie voorziening beheer en onderhoud wegen			-7		-7		-203		-203	
		Dividend Vitens	459		459		459		459		459	
		Dividenden	-100		-100		-100		-100		-100	
		Treasury	-4.940		-5.260		-4.080		-2.840		-2.170	
		Provinciefonds										-5.000
		Opcenten MRB	-1.400		-1.900		-1.900		-1.900		-1.500	
		Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid	119									

		<i>Kunstuitleen en Zimihc</i>	-100		-74		174					
		<i>Centrum Beeldende Kunst Utrecht</i>			-131		131					
		<i>Stads en dorpsvernieuwing</i>	231									
		<i>Loon en prijscompensatie</i>									-2.500	
		<i>Stedelijke vernieuwing</i>	307									
		<i>Loon- en prijscompensatie</i>	100									
		<i>Stelpost onvoorzien</i>	1.200						600		600	
		Totaal begrotingssaldo	-4.029		-7.013		-5.323		-3.984		-8.425	
9201	Reserves	<i>Reserve projecten: Vergroten opslagcapaciteit wegeenzout steunpunt De Meern.</i>		105								
		<i>Reserve projecten: Op de Fiets</i>		95								
		<i>Reserve Huisvesting: Omslagrente</i>	-4.973	-4.973	-4.758	-4.758	-4.544	-4.544	-4.330	-4.330	-4.330	-4.330
		<i>Reserve rente en afschrijving: Omslagrente</i>	-679	-679	-40	-40	-37	-37	-34	-34	-34	-34
		<i>Reserve projecten: Fonds Uitplaatsing Hinderlijke bedrijven</i>		761								
		<i>Reserve Ecoducten: Fonds Uitplaatsing Hinderlijke bedrijven</i>		761								
		<i>Reserve coalitieakkoord: Fonds Uitplaatsing Hinderlijke bedrijven</i>		-761								
		<i>Reserve ICT: Investerings nieuwe infrastructuur</i>		4.578								
		<i>Reserve bedrijfsvoering: Veranderopgave</i>	-597									
		<i>Algemene reserve: Veranderopgave</i>		5.450								
		<i>Reserve projecten: Energiek Utrecht</i>		2.050								
		<i>Reserve Ecoducten: Energiek Utrecht</i>		1.950								
		<i>Reserve Stimuleringsfonds: TaskForce Innovation (TFI)</i>		721								
		<i>Investeringsfonds Provinciaal Erfgoed: Erfgoedparels</i>		208								
		<i>Reserve CHS: Castellum Fectio</i>		65		300						
		<i>Reserve projecten: Bibliotheken</i>		120								
		<i>Reserve Weerstandsvermogen: RTV Utrecht</i>		731								

		<i>Reserve projecten: Cultureel ondernemerschap</i>	192	192	650	650	332	332				
		<i>Res. Ecoducten: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>		835								
		<i>Reserve projecten: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>	835									
		<i>Reserve projecten: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>		5.000								
		<i>Reserve coalitieakkoord: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>		-1.015		-4.017						
		<i>Reserve projecten: Fonds Stedelijk Bouwen en Wonen</i>		1.015		4.017						
		<i>Beheer Knelpuntenpot woningbouwstagnatie: Knelpuntenpot Woningbouwstagnatie</i>		540								
		<i>Reserve Collectief Particulier Opdrachtgeverschap: CPO</i>		322								
		<i>Reserve aanvulling stads-dorpsvernieuwing: Stads- en dorpsvernieuwing</i>		355								
		<i>Reserve Stimuleringsfonds: Stedelijke vernieuwing</i>		307								
		Totaal reserves	-2.303	15.814	-4.148	-3.848	-4.249	-4.249	-4.364	-4.364	-4.364	-4.364
Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves			4.056	4.056	-	-	-	-	-	-	-	-
					15.761	15.761	14.749	14.749	13.502	13.502	104.608	104.608

Bijlage 2 Technische begrotingswijzigingen

In deze bijlage bieden wij u een aantal wijzigingen van de begroting aan. Deze begrotingswijzigingen zijn budgettair neutraal (dekking is aanwezig). Wij hebben deze wijzigingen ingeschat als politiek niet-relevant. Daarom zijn deze technische begrotingswijzigingen als bijlage meegenomen in de Voorjaarsnota. Hierdoor kunt u zich volledig richten op de politiek relevante onderwerpen in de Voorjaarsnota.

Essentie / samenvatting

In oktober 2011 heeft u de begroting 2012 vastgesteld. Als gevolg van (technische) wijzigingen na deze vaststelling, is het nu noodzakelijk om de begroting te actualiseren. Het gaat om wijzigingen in de lasten en baten van de programma's als gevolg van de urenverdeling die in de afdelingsplannen is opgenomen, kasritmewijzigingen via reserves, het opnemen dan wel corrigeren van bijdragen van derden en er zijn enkele verschuivingen tussen programma's.

Financiële consequenties

De baten en lasten in de begroting worden aangepast. Alle wijzigingen zijn budgettair neutraal.

Product groep	Omschrijving productgroep	Toelichting op de begrotingswijziging	2012		2013		2014		2015		2016	
			Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0101	Ruimtelijke ontwikkeling	<i>Hart van de Heuvelrug</i> : Betreft de overboeking van de niet bestede middelen uit 2011 bij het project Vliegbasis Soesterberg door vertraging van de werkzaamheden in het weghalen van de verhardingen, naar 2013. De vertraging van de uitvoering wordt veroorzaakt door de duur en omvang van het onderzoek naar niet gesprongen explosieven. De hogere lasten worden gecompenseerd door (nog te ontvangen) bijdragen van derden.			2.122	2.122						
		<i>NV Utrecht</i> : In verband met het vervallen van de kassiersfunctie nemen zowel de lasten als de baten met € 105.000 af. De provincie financierde de gedane uitgaven voor en declareerde ze vervolgens bij de deelnemende partners.	-105	-105	-105	-105	-105	-105	-105	-105	-105	-105
		<i>Verschuiving apparaatskosten</i> : Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-168		-168		-168		-168		-168	
	Totaal productgroep 0101		-273	-105	1.849	2.017	-273	-105	-273	-105	-273	-105
	Totaal programma 01 Ruimtelijke ontwikkeling		-273	-105	1.849	2.017	-273	-105	-273	-105	-273	-105
0201	Kwaliteitsverbetering natuur en landschap	<i>Verschuiving apparaatskosten</i> : Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	159		159		159		159		159	
	Totaal productgroep 0202		159		159		159		159		159	

0202	Agrarische zaken en plattelandsontwikkeling	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-279		-279		-279		-279		-279
Totaal productgroep 0203			-279		-279		-279		-279		-279
0203	Prog. en uitvoer. Agenda Vitaal Plateland	<i>Basisregistraties:</i> De kosten van basisregistraties Kadaster, Samenwerkingsverband BGT en Nieuwe Handelsregister worden vanaf 2012 niet meer doorbelast maar ingehouden op de uitkering van het provinciefonds. Door de afdelingen is hiervoor budget ingeleverd.	-10		-10		-10		-10		-10
		<i>Groene Hart:</i> Nog niet opgenomen in de primitieve begroting 2012 de besluiten van de stuurgroep om de begrotingen van 2012 en 2013 aan te passen. Voor 2014 was de begroting nog niet opgenomen. De uitgaven van het project worden in rekening gebracht bij de deelnemende partners.	380	380	-280	-280	1.025	1.025			
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	85		85		85		85		85
Totaal productgroep 0204			455	380	-205	-280	1.100	1.025	75		75
0204	Vergunningverl. en Handhaving Land.gebd.	<i>Boswet :</i> Aanpassing van de begroting in verband met de verschuiving van de middelen Boswet van programma 4 naar programma 2.	30		30		30		30		30

		<i>Woonschepenbeleid:</i> Betreft extra opbrengsten wegens verkoop ligplaats aan de Nes. Deze opbrengsten, worden ingezet voor de bekostiging van het project knelpunten woonschepen. Voorgesteld wordt om zowel de lasten als de baten met het bedrag van € 58.000 te verhogen.	58	58							
		<i>Verordening veehouderij, Stikstof en Natura :</i> Provinciale Staten hebben op 4 juni 2012 de "Evaluatie Verordening veehouderij, stikstof en Natura 2000 provincie Utrecht 2011" vastgesteld. Het belangrijkste onderdeel was het probleem van de uitbreiders tussen december 2004 en 2011 aan te pakken via maatwerk. De kosten worden via legesheffing doorberekend aan de veroorzakers. Hiermee nemen zowel de lasten als de baten met € 325.000 toe.	325	325							
		<i>Fauna Beheer Eenheid :</i> Aanpassing van de begroting in verband met hogere subsidiekosten van de stichting Fauna Beheer Eenheid. Deze hogere uitgaven worden gedekt door bijdragen van derden. Hierdoor nemen zowel de lasten als de baten met € 9.000 in 2012 en met € 5.000 in 2013 toe.	9	9	5	5					

		<i>Flora en Faunawet en Natuurbeschermingswet.</i> Van het rijk zijn middelen voor decentralisatie van de uitvoering (van een deel) van de Flora en Faunawet en de Natuurbeschermingswet ontvangen. Deze middelen worden in 2012 aangewend voor onder andere een actualisatieslag Webbestand Veehouderijbedrijven, Stikstofdepositiebank, Reeënbeheerplan en Symposium Grote Hoefdieren.	91	91							
		<i>Wet Bodembescherming:</i> Aanpassing van de begroting in verband met de herverdeling van de middelen Wet bodembescherming van programma 2 naar programma 4.	-48		-48		-48		-48		-48
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-228		-228		-228		-228		-228
	Totaal productgroep 0205		237	483	-241	5	-246		-246		-246
	Totaal programma 02 Landelijk gebied		572	863	-566	-275	734	1.025	-291		-291
0301	Wonen en stedelijke vernieuwing	<i>Zorgeloos Wonen:</i> In 2011 is het programma Wel Thuis! afgerond. Vanuit Wel Thuis! lopen er nog een aantal verplichtingen. Het project Zorgeloos Wonen is vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst en zal pas worden afgerond in 2015. Het project is vanaf 1 januari 2012 geborgd bij programma 3, Wonen. Voorgesteld wordt het beschikbare budget (€ 920.000) over te hevelen van programma 9 naar programma 3.	742						178		

		<i>Stimulerend vernieuwend bouwen en wonen:</i> Bij het project stimulerend bouwen en wonen wordt het laatste project in 2012 afgerond. Dit was nog niet in de begroting opgenomen. Zie ook reserve projecten.	5								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-240		-240		-240		-240		-240
		Totaal productgroep 0302	507		-240		-240		-62		-240
		Totaal programma 03 Wonen en stedelijke vernieuwing	507		-240		-240		-62		-240
0401	Leefbaarheid	<i>Implementatie EKRW:</i> Vanuit het oude CP-budget structureel maken milieutaken stond nog een juridische verplichting open ad € 7.000. Deze zal in 2012 worden afgerond. Zie ook de reserve projecten.	7								
		<i>Innovatieve veestallen:</i> Vanuit het project interne duurzaamheid wordt in 2012 een bijdrage beschikbaar gesteld voor de afronding van het onderwerp innovatieve veestallen. Wij stellen voor om zowel de lasten als de baten met € 140.000 op te hogen.	140	140							
		<i>Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven:</i> Aanpassing begroting 2012 naar de verwachte uitgaven. Voor 2013 is de begroting teruggebracht naar nul omdat we de inzet van de resterende middelen afwegen binnen nieuw te stellen kaders om zoveel mogelijk doelstellingen te realiseren. Hiermee is het gemelde risico voor overbesteding binnen Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven vervallen. Zie ook reserve coalitieakkoord en reserve projecten.	-149		-2.231						

		<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget voor lidmaatschap CROS/vliegverkeer met €15.000 gereduceerd van €35.000 naar €20.000.	-15		-15		-15		-15		-15
		<i>Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit.</i> De (nog te) ontvangen rijksmiddelen ad € 15.828.000 in 2012 en € 14.205.000 in 2013 wordt voor € 583.000 grotendeels aan het project snelladen besteed. In 2012 is daarvoor € 328.000 en in 2013 € 255.000 beschikbaar. De resterende geldstroom over 2012 en 2013 van in totaal € 29.450.000 is bestemd om door te sluisen naar de gemeente Utrecht.	15.828	15.828	14.205	14.205					
		<i>Rijden op Aardgas:</i> Aanpassing van het budget naar aanleiding van het verschil in de realisatie versus de begroting in 2011. De overschrijding in 2011 wordt middels dit voorstel gecorrigeerd in 2012. Ook wordt voorgesteld om € 18.000 van 2012 naar 2013 door te schuiven voor de uitvoeringskosten subsidie tankstations en communicatie. Zie ook reserve projecten.	-142		18						
		<i>EU richtlijn geluid.</i> In 2012 worden geluidsmaatregelen uitgevoerd. Deze worden gedekt door ontvangen rijksmiddelen. Dit was nog niet in de primitieve begroting 2012 meegenomen.	102	102							
		<i>Kleine luchtvaart (RBML):</i> Nog niet opgenomen in de primitieve begrotingen van 2012 tot en met 2014 de bijdrage van het ministerie voor de uitvoering van luchtvaarttaken. Hierdoor nemen zowel de uitgaven als de baten toe met dit bedrag.	42	42	42	42	42	42			
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Wijziging taakstelling programma 4 van productgroep Integrale aanpak naar Leefbaarheid.	185		185		185		185		185

		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-158		-158		-158		-158		-158
	Totaal productgroep 0402		15.840	16.112	12.046	14.247	54	42	12		12
0402	Duurzaamheid	<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget beheer gesloten stortplaatsen structureel met € 27.000 afgeraamd naar € 0. De financiering van het beheer van de stortplaatsen is middels een aantal voorzieningen geregeld.	-27		-27		-27		-27		-27
		<i>Taakstelling Programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt de post Duurzaamheidseconomie en energie verlaagd met € 162.000.	-162		-162		-162		-162		-162
		<i>Leren voor duurzame ontwikkeling:</i> Nog niet in de begroting van 2012 opgenomen uitgaven voor LVDO. De uitgaven worden gedekt door de beschikbaar gestelde rijksmiddelen. Deze dienen uiterlijk in 2012 hiervoor te worden ingezet.	84	84							
		<i>Duurzame energie SLOK:</i> Nog niet opgenomen in de begroting de uitgaven voor SLOK. Hiervan wordt € 35.000 uitgegeven aan het project 'Op Kop' voor vergoeding projectleiderschap en het organiseren van bijeenkomsten, € 25.000 aan haalbaarheidsonderzoek biovergister, € 40.000 aan communicatie rond het project Groen Gas geven, en het restant aan project 'Hier en Nu' en andere projecten. Zie ook reserve projecten.	228								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	199		199		199		199		199

		<i>Klimaat op Orde:</i> Naar aanleiding van het verschil in de realisatie versus de begroting in 2011 wordt het budget aangepast. De overschrijding in 2011 wordt via dit voorstel gecorrigeerd in de begroting van 2012. Zie ook reserve coalitieakkoord.	-50								
		Totaal productgroep 0402	272	84	10	10	10	10	10	10	10
0403	Integrale aanpak	<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget van Vergunningverlening Milieu met € 50.000 verlaagd.	50		50		50		50		50
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget beheer gesloten stortplaatsen structureel met € 27.000 afgeraamd naar € 0. De financiering van het beheer van de stortplaatsen is middels een aantal voorzieningen geregeld.	27		27		27		27		27
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget bestrijding muskusratten structureel met € 337.000 verlaagd naar € 0. Met de overdracht van deze taak van de provincie naar de waterschappen is dit geen wettelijke taak meer en financiering door de provincie niet meer voorgeschreven.	337		337		337		337		337
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget voor lidmaatschap CROS/vliegverkeer met €15.000 gereduceerd van €35.000 naar €20.000.	15		15		15		15		15
		<i>Taakstelling Programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt de post Duurzaamheidseconomie en energie verlaagd met € 162.000.	162		162		162		162		162

		<i>Taakstelling programma 4:</i> Wijziging taakstelling programma 4 van productgroep Integrale aanpak naar Leefbaarheid.	-185		-185		-185		-185		-185
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	75		75		75		75		75
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Onderdeel van de taakstelling op Programma 4 is een ophoging van het budget IPO-water. Dit budget is in het verleden altijd te laag begroot. Het tekort werd gefinancierd uit overschrijdingen op andere waterbudgetten. Dit wordt met deze taakstelling rechtgetrokken.	-20		-20		-20		-20		-20
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Een deel van het takenpakket voor het beleidsveld water dat structureel wordt uitgevoerd is tot nu toe met incidentele middelen gefinancierd. Hiervoor is bij het coalitieakkoord 2011-2015 structureel geld aangevraagd. Dit bedrag is echter € 52.000 te laag ingeschat. Om toch alle taken te kunnen uitvoeren, wordt het restant verrekend met de taakstelling programma 4.	-52		-52		-52		-52		-52
		<i>Natuur en Milieu Educatie:</i> Het landelijke programmabureau Natuur en Milieu Educatie vergoedt voor 2012 €15.000 aan extra ambtelijke capaciteit. Dit is nog niet in de begroting verwerkt. Hierdoor nemen zowel de lasten als de baten met dit bedrag toe.	15	15							
Totaal productgroep 0403			424	15	409		409		409		409
0404	Vergunningverlening en Handhaving Milieu	<i>Regionale uitvoeringsdienst :</i> Naar aanleiding van de hogere uitgaven in 2011 wordt voorgesteld om het kasritme voor het RUD aan te passen naar de huidige verwachtingen. Zie ook reserve projecten.	-126								

		<i>Boswet :</i> Aanpassing van de begroting in verband met de verschuiving van de middelen Boswet van programma 4 naar programma 2.	-30		-30		-30		-30		-30
		<i>Besluit Risico's Zware ongevallen (BRZO):</i> Vanwege lagere opbrengsten van derden kan er ook minder uitgegeven worden in 2012.	-14	-14							
		<i>WABO:</i> Betreft de overboeking van de nog niet bestede middelen van 2011 naar 2012 voor de Wabo voor onder andere de implementatie. Zie ook reserve projecten.	32								
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget van Vergunningverlening Milieu met € 50.000 verlaagd.	-50		-50		-50		-50		-50
		<i>Basisregistraties:</i> De kosten van basisregistraties Kadaster, Samenwerkingsverband BGT en Nieuwe Handelsregister worden vanaf 2012 niet meer doorbelast maar ingehouden op de uitkering van het provinciefonds. Door de afdelingen is hiervoor budget ingeleverd.	-5		-5		-5		-5		-5
		<i>Wet Bodembescherming:</i> Aanpassing van de begroting in verband met de herverdeling van de middelen Wet bodembescherming van programma 2 naar programma 4.	48		48		48		48		48
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	220		220		220		220		220
		Totaal productgroep 0404	75	-14	183		183		183		183
		Totaal programma 04 Duurzaamheid en Milieu	16.611	16.197	12.648	14.247	656	42	614		614

0501	Water veiligheid	<i>Ruimte voor de Lek:</i> Betreft kasritmewijziging uitgaven van 2012 naar 2015. In 2012 zal de financiële afronding van de planstudiefase plaatsvinden inclusief de provinciale bijdrage voor de projectleider en de bijdrage (gedeelte) aan het financieringsconvenant. Afronding van het financieringsconvenant zal in 2015 plaatsvinden. Zie ook reserve projecten.	-362					362		
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Ter dekking van de taakstelling op Programma 4 wordt het budget bestrijding muskusratten structureel met € 337.000 verlaagd naar € 0. Met de overdracht van deze taak van de provincie naar de waterschappen is dit geen wettelijke taak meer en financiering door de provincie niet meer voorgeschreven.	-337		-337		-337		-337	-337
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	35		35		35		35	35
	Totaal productgroep 0501		-664		-302		-302		60	-302
0507	Vergunningverlening en handhaving water	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-46		-46		-46		-46	-46
	Totaal productgroep 0507		-46		-46		-46		-46	-46
0508	Kwaliteit en kwantiteit	<i>Wateroverlast en verdrogingsbestrijding:</i> Vanuit het oude CP-budget Wateroverlast en verdrogingsbestrijding stond nog een juridische verplichting open ad € 20.000. Deze zal in 2012 worden afgerond. Zie ook de reserve projecten.	20							
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	579		579		579		579	579

		<i>Taakstelling programma 4:</i> Een deel van het takenpakket voor het beleidsveld water dat structureel wordt uitgevoerd is tot nu toe met incidentele middelen gefinancierd. Hiervoor is bij het coalitieakkoord 2011-2015 structureel geld aangevraagd. Dit bedrag is echter € 52.000 te laag ingeschat. Om toch alle taken te kunnen uitvoeren, wordt het restant verrekend met de taakstelling programma 4.	52		52		52		52		52
	Totaal productgroep 0508		651		631		631		631		631
0509	Robuuste, duurzame watersystemen	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-532		-532		-532		-532		-532
		<i>Taakstelling programma 4:</i> Onderdeel van de taakstelling op Programma 4 is een ophoging van het budget IPO-water. Dit budget is in het verleden altijd te laag begroot. Het tekort werd gefinancierd uit overschrijdingen op andere waterbudgetten. Dit wordt met deze taakstelling rechtgetrokken.	20		20		20		20		20
	Totaal productgroep 0509		-512		-512		-512		-512		-512
0510	Gebruik en beleving	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	112		112		112		112		112
	Totaal productgroep 0510		112		112		112		112		112
Totaal programma 05 Water			-459		-117		-117		245		-117

0601	Beleidsontwikkeling en onderzoek	<i>CP budgetten Economie en Vrije Tijd:</i> In 2011 zijn we bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en overschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Economisch beleidsplan, Herstructurering bedrijventerreinen, Nieuwe Innovatiebeleid, Versterking zakelijk toerisme en Evenementenbeleid.	88								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-60		-60		-60		-60		-60
Totaal productgroep 0601			28		-60		-60		-60		-60
0602	Ruimtelijke economie	<i>CP budgetten Economie en Vrije Tijd:</i> In 2011 zijn we bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en overschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Economisch beleidsplan, Herstructurering bedrijventerreinen, Nieuwe Innovatiebeleid, Versterking zakelijk toerisme en Evenementenbeleid.							-2.670		
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	103		103		103		103		103
Totaal productgroep 0602			103		103		103		-2.567		103

0603	Promotie en acquisitie	<i>Project Current Investment Manager.</i> In samenwerking met het Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) wordt het project uitgevoerd. In dit project worden in Nederland gevestigde bedrijven bezocht en worden bijeenkomsten georganiseerd. De provincie Utrecht ontvangt daarvoor van het NFIA een bijdrage van jaarlijks € 75.000 voor een periode van drie jaar (2012-2014). Hierdoor nemen zowel de lasten als de baten met dit bedrag toe.	75	75	75	75	75	75				
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	186		186		186		186		186	
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-189									
Totaal productgroep 0603			72	75	261	75	261	75	186	186		
0604	Innovatie	<i>CP budgetten Economie en Vrije Tijd.</i> In 2011 zijn we bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en onderschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Economisch beleidsplan, Herstructurering bedrijventerreinen, Nieuwe Innovatiebeleid, Versterking zakelijk toerisme en Evenementenbeleid.	250									
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	36		36		36		36		36	

		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	189								
	Totaal productgroep 0604		475		36		36		36		36
0605	Vrije tijd	<i>CP budgetten Economie en Vrije Tijd:</i> In 2011 zijn we bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en onderschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Economisch beleidsplan, Herstructurering bedrijventerreinen, Nieuwe Innovatiebeleid, Versterking zakelijk toerisme en Evenementenbeleid.	-346								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	115		115		115		115		115
	Totaal productgroep 0605		-231		115		115		115		115
Totaal programma 06 Economische zaken en recreatie			447	75	455	75	455	75	-2.290		380
0701	Doelmatig verkeer- en vervoerssysteem	<i>Op de Fiets:</i> Een aantal projecten zoals Groene entree Prattenburg en Fietspad Harmelen-Woerden worden in 2012 afgerond. Dit was nog niet in de primitieve begroting opgenomen. Zie ook reserve projecten.	802								

		<i>Herinrichting Stationsgebied Driebergen-Zeist.</i> Het project is een inhoudelijk en politiek complex proces waarbij meerdere (interne en externe partijen betrokken zijn). De voorziene uitgaven betreffen dit jaar onderzoeks- en programmakosten. Ook komen er kosten voor de bestemmingsplanwijzigingen van gemeenten. De hogere uitgaven worden in rekening gebracht bij de deelnemende partners.	250	250								
		<i>Bereikbaarheid binnensteden en transferia:</i> Aanpassing van het budget naar aanleiding van het verschil in de realisatie versus de begroting in 2011. De overschrijding in 2011 wordt middels dit voorstel gecorrigeerd in de begroting van 2012. Zie ook reserve coalitieakkoord en reserve projecten.	-37									
		<i>Regionaal verkeersmanagement:</i> In de primitieve begroting was voor dit onderdeel van de VERDER pakketstudies nog geen budget opgenomen. De lasten worden gedekt door ontvangen rijks gelden (BOR-middelen).	2.980	2.980								
		<i>Uitvoeringsprogramma pakketstudies:</i> De provincie is trekker van een aantal projecten van het regionale VERDER pakket, o.a. voor tijdsordering, stimuleringsfonds innovatieve mobiliteitsmaatregelen en de nieuwe busverbinding Leusden-Amersfoort Noord. De extra lasten worden in rekening gebracht bij de diverse deelnemende partijen. Bij de primitieve begroting was hier nog geen rekening mee gehouden.	1.109	1.109								
		<i>Uitvoeringsprogrammabureau VERDER:</i> Het uitvoeringsprogrammabureau VERDER kent een eigen jaarlijkse begroting. Voor 2012 was hier bij de primitieve begroting nog geen rekening mee gehouden. De extra lasten worden in rekening gebracht bij de deelnemende partijen.	71	71								

		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-24		-24		-24		-24		-24
	Totaal productgroep 0701		5.151	4.410	-24		-24		-24		-24
0702	Verkeersveiligheid	<i>ROV exploitatie:</i> Voor 2012 heeft het dagelijks bestuur van het ROV besloten om de begroting voor 2012 te verlagen met € 315.000 ten opzichte van de oorspronkelijk begroting. De uitgaven worden in rekening gebracht bij de deelnemende partijen. Hierdoor nemen zowel de lasten- als de baten met dit bedrag af.	-315	-315							
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-72		-72		-72		-72		-72
	Totaal productgroep 0702		-387	-315	-72		-72		-72		-72
0703	Kwaliteit leefomgeving	<i>Basisregistraties:</i> De kosten van basisregistraties Kadaster, Samenwerkingsverband BGT en Nieuwe Handelsregister worden vanaf 2012 niet meer doorbelast maar ingehouden op de uitkering van het provinciefonds. Door de afdelingen is hiervoor budget ingeleverd.	-19		-19		-19		-19		-19
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	11		11		11		11		11
	Totaal productgroep 0703		-8		-8		-8		-8		-8
Totaal programma 07 Mobiliteit			4.756	4.095	-104		-104		-104		-104

0801	Cultuurparticipatie	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	192		192		192		192		192
Totaal productgroep 0801			192		192		192		192		192
0802	Erfgoed	<i>Limes:</i> Het Ministerie OCW, provincie Zuid Holland, en de provincie Utrecht financieren gezamenlijk het project Limes in 2012 en 2013. Hierdoor nemen zowel de lasten als de baten in 2012 en 2013 toe.	163	163	80	80					
		<i>CP budgetten Cultuur, Erfgoed en Sport:</i> In 2011 is er bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en overschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Monumentale gebiedsprojecten, Utrechtse Schatkamer, Interculturele Festivals, Cultuurconvenant, Cultuurhuizen en Sport.	-530		-33						
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	30		30		30		30		30
Totaal productgroep 0802			-337	163	77	80	30		30		30

0803	Kunsten	<i>CP budgetten Cultuur, Erfgoed en Sport:</i> In 2011 is er bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en onderschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Monumentale gebiedsprojecten, Utrechtse Schatkamer, Interculturele Festivals, Cultuurconvenant, Cultuurhuizen en Sport.	-17								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	292		292		292		292		292
Totaal productgroep 0803			275		292		292		292		292
0804	Media en bibliotheken	<i>CP budgetten Cultuur, Erfgoed en Sport:</i> In 2011 is er bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en onderschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Monumentale gebiedsprojecten, Utrechtse Schatkamer, Interculturele Festivals, Cultuurconvenant, Cultuurhuizen en Sport.	-120		-150						
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	116		116		116		116		116
Totaal productgroep 0804			-4		-34		116		116		116

0805	Sport	<i>CP budgetten Cultuur, Erfgoed en Sport:</i> In 2011 is er bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en overschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Monumentale gebiedsprojecten, Utrechtse Schatkamer, Interculturele Festivals, Cultuurconvenant, Cultuurhuizen en Sport.	84								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-27		-27		-27		-27		-27
	Totaal productgroep 0805		57		-27		-27		-27		-27
	Totaal programma 08 Samenleving, cultuur en sport		183	163	500	80	603		603		603
0901	Wel Thuis	<i>CP budgetten Wel Thuis en Sociale Agenda:</i> In 2011 is er bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en overschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Wel Thuis en Sociale Agenda. Zie ook reserve projecten en reserve coalitieakkoord.			-182						

		<i>Zorgeloos Wonen:</i> In 2011 is het programma Wel Thuis! afgerond. Vanuit Wel Thuis! lopen er nog een aantal verplichtingen. Het project Zorgeloos Wonen is vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst en zal pas worden afgerond in 2015. Het project is vanaf 1 januari 2012 geborgd bij programma 3, Wonen. Voorgesteld wordt het beschikbare budget (€ 920.000) over te hevelen van programma 9 naar programma 3.	-742						-178		
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-136		-136		-136		-136		-136
		Totaal productgroep 0901	-878		-318		-136		-314		-136
0902	Zorg, welzijn en onderwijs	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	169		169		169		169		169
		Totaal productgroep 0902	169		169		169		169		169
0903	Jeugdzorg	<i>Utrechtse Jeugd Centraal (UJC):</i> Het programma UJC is in 2011 officieel afgerond. Per 31 december 2011 stond er aan lopende opdrachten en subsidies nog een bedrag van € 307.000. Deze worden in 2012 afgewikkeld. Dit bedrag is nog niet in de begroting van 2012 verwerkt. Zie ook reserve projecten.	307								
		<i>Rijksbijdrage Jeugdzorg:</i> De doeluitkering Jeugdzorg 2012 is door de ministeries van VWS en V&J vastgesteld op € 111.242.000. In de primitieve begroting was opgenomen € 87.176.000 waaruit volgt dat er een bijstelling van zowel de baten als de lasten nodig is van € 24.066.000.	24.066	24.066	24.066	24.066	24.066	24.066	24.066	24.066	

		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-82		-82		-82		-82		-82
	Totaal productgroep 0903		24.291	24.066	23.984	24.066	23.984	24.066	23.984	24.066	-82
0904	Sociale agenda	<i>CP budgetten Wel Thuis en Sociale Agenda:</i> In 2011 is er bij een aantal projecten van het Uitvoeringsprogramma 2007-2011 in de realisatie afgeweken van de begroting 2011. Eventuele over- en onderschrijdingen worden via deze begrotingswijziging verwerkt in de begroting 2012. Het betreft de onderwerpen Wel Thuis en Sociale Agenda. Zie ook reserve projecten en reserve coalitieakkoord.	519								
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-264		-264		-264		-264		-264
	Totaal productgroep 0904		255		-264		-264		-264		-264
Totaal programma 09 Jeugd, onderwijs en zorg			23.837	24.066	23.571	24.066	23.753	24.066	23.575	24.066	-313
1001	Provinciale Staten	<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	2		2		2		2		2
	Totaal productgroep 1001		2		2		2		2		2

1002	Strategie en bestuurlijke zaken	<i>Hart van de Heuvelrug programmabureau:</i> Door vertraging in aanschaf van de gronden zullen de werkzaamheden voor het ecoduct pas eind 2013 of begin 2014 plaatsvinden. De middelen voor het programmabureau zijn herverdeeld over de jaren 2012 tot en met 2014. Zie ook reserve projecten.	-4.021	110	400		4.801					
		<i>Utrecht 2040:</i> In 2011 zijn niet alle middelen van het CP Utrecht 2040 besteed. De resterende middelen uit 2011 worden overgeheveld naar het jaar 2013. Hiermee kunnen een aantal activiteiten waaronder het uitbrengen van de Staat van Utrecht, de netwerkontwikkeling en de doorwerking van de strategie voortgezet worden. Zie ook reserve projecten.			108							
		<i>P4 Brussel:</i> Nog niet opgenomen in de primitieve begrotingen van 2012 tot en met 2015 de uitgaven van P4 Brussel. De uitgaven worden vergoed door de deelnemende provincies.	620	620	620	620	620	620	620	620		
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-144		-144		-144		-144		-144	
	Totaal productgroep 1002		-3.545	730	984	620	5.277	620	476	620	-144	
1003	Communicatie	<i>Provinciepagina in HAH-kranten:</i> De hogere uitgaven van de provinciepagina in Huis-aan-Huis(HAH)-kranten worden gedekt door verlaging van de werkbudgetten van communicatie en de hogere inkomsten van verkopen representatieartikelen.	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39

		<i>Transitie communicatiebeleid:</i> Nog niet meegenomen in de primitieve begroting de gereserveerde middelen voor transitie van Communicatie in de kern. Conform de Strategische Communicatievisie, gebaseerd op de strategische agenda, worden hiermee projecten uitgevoerd om communicatie effectiever te maken en de mensen en middelen efficiënter in te zetten. Zie ook reserve projecten.	269									
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-41		-41		-41		-41		-41	
		Totaal productgroep 1003	267	39	-2	39	-2	39	-2	39	-2	39
1004	Kabinetszaken	<i>Koninginnedag 2012:</i> Wij hebben besloten een bedrag van € 460.000 voor Koninginnedag 2012 beschikbaar te stellen. Hiervan komt € 239.000 ten laste van het budget professionalisering crisisbeheersing. Het overige deel van € 221.000 wordt ten laste gebracht van de post onvoorzien 2012.	460									
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-107		-107		-107		-107		-107	
		Totaal productgroep 1004	353		-107		-107		-107		-107	
1005	Bedrijfsvoering	<i>Eureka:</i> Nog niet in de primitieve begroting opgenomen de interne projectkosten van Eureka, inclusief de bijdrage vanuit Duurzaamheid. Zie ook reserve Huisvesting.	44	198								

		<i>Eureka:</i> Nog niet in de primitieve begroting opgenomen de interne projectkosten van Eureka, inclusief de bijdrage vanuit Duurzaamheid. Zie ook reserve Huisvesting.	1.634									
		<i>Kapitaallasten Archimedeslaan:</i> De kapitaallasten zijn opnieuw berekend op basis van de werkelijke investering in 2011 en de verwachte investering 2012. De investeringen zijn lager uitgevallen. Zie ook reserve huisvesting.	-2.432		-784		-768		-751		-786	
		<i>Huisvestingslasten provinciehuis:</i> Tijdens de verbouwing liepen ook de toegekende structurele budgetten huisvesting via de reserve Huisvesting. Vanaf 2013 is sprake van een normaal gebruik. De budgetten behoren dan, conform de BBV, via de exploitatie te lopen. Zie ook reserve huisvesting.			-461	-461	-461	-461	-461	-461	-461	-461
		<i>Verschuiving apparaatskosten:</i> Aanpassing van de begroting in verband met herverdeling van de apparaatskosten. Zie ook andere programma's.	-108		-108		-108		-108		-108	
		<i>DIVA:</i> In verband met de technische voorbereidingen voor de verhuizing is eind 2011 minder prioriteit gegeven aan de laatste afrondende werkzaamheden van DIVA. In 2012 worden nog een aantal verbeteringen gerealiseerd en de bulkscan afgerond. Voor de afrondende werkzaamheden is incidenteel € 312.000 benodigd ten laste van de reserve Digidiv.	312									
		Totaal productgroep 1005	-550	198	-1.353	-461	-1.337	-461	-1.320	-461	-1.355	-461
		Totaal programma 10 Bestuur en middelen	-3.473	967	-476	198	3.833	198	-951	198	-1.606	-422
		Totaal alle programma's	42.708	46.321	37.520	40.408	29.300	25.301	21.066	24.159	-1.347	-527

9101	Algemene middelen	<i>Koninginnedag 2012:</i> Wij hebben besloten een bedrag van € 460.000 voor Koninginnedag 2012 beschikbaar te stellen. Hiervan komt € 239.000 ten laste van het budget professionalisering crisisbeheersing. Het overige deel van € 221.000 wordt ten laste gebracht van de post onvoorzien 2012.	-221									
		<i>Basisregistraties:</i> De kosten van basisregistraties Kadaster, Samenwerkingsverband BGT en Nieuwe Handelsregister worden vanaf 2012 niet meer doorbelast maar ingehouden op de uitkering van het provinciefonds. Door de afdelingen is hiervoor budget ingeleverd.		-34		-34		-34		-34		-34
	Totaal algemene middelen		-221	-34		-34		-34		-34		-34
9102	Begrotingssaldo											
	Totaal begrotingssaldo											
9201	Reserves	<i>Reserve projecten: Hart van de Heuvelrug programmabureau</i>		-4.131		400		4.801				
		<i>Reserve projecten: Regionale uitvoeringsdienst</i>		-126								
		<i>Reserve projecten: Transitie communicatiebeleid</i>		269								
		<i>Reserve projecten: WABO</i>		32								
		<i>Reserve Huisvesting: Eureka</i>		1.480								
		<i>Reserve projecten: Ruimte voor de Lek</i>		1.528						2.252		
		<i>Reserve coalitieakkoord: Ruimte voor de Lek</i>		-1.890						-1.890		
		<i>Reserve Huisvesting: Kapitaallasten Archimedeslaan</i>		-2.432		-784		-768		-751		-786
		<i>Reserve Huisvesting: Huisvestingslasten provinciehuis</i>			-2.742	-2.742	-2.742	-2.742	-2.742	-2.742	-2.742	-2.742
		<i>Reserve projecten: Koninginnedag 2012</i>		239								

	<i>Reserve projecten: Utrechtse Jeugd Centraal (UJC)</i>		307								
	<i>Reserve projecten: Op de Fiets</i>		802								
	<i>Reserve projecten: Utrecht 2040</i>				108						
	<i>Reserve projecten: Implementatie EKRW</i>		7								
	<i>Egalisatiereserve bodemsanering: Bodemsanering</i>	1.432	1.432	1.432	1.432	1.432	1.432				
	<i>Egalisatieres. ISV bodemsanering: Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing bodem</i>	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060	1.060				
	<i>Reserve projecten: Wateroverlast en verdrogingsbestrijding</i>		20								
	<i>Reserve coalitieakkoord: Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven</i>		-2.479		-2.231						
	<i>Reserve projecten: Fonds uitplaatsing hinderlijke bedrijven</i>		2.330								
	<i>Reserve coalitieakkoord: Bereikbaarheid binnensteden en transferia</i>		-772								
	<i>Reserve projecten: Bereikbaarheid binnensteden en transferia</i>		735								
	<i>Reserve projecten: Rijden op Aardgas</i>		-142		18						
	<i>Reserve projecten: Duurzame energie SLOK</i>		228								
	<i>Reserve coalitieakkoord: CP budgetten Economie en Vrije Tijd</i>		-2.287		-899		-325		-3.005		
	<i>Reserve projecten: CP budgetten Economie en Vrije Tijd</i>		2.279		899		325		335		
	<i>Reserve coalitieakkoord: CP budgetten Wel Thuis en Sociale Agenda</i>		-2.120		-225						
	<i>Reserve projecten: CP budgetten Wel Thuis en Sociale Agenda</i>		2.639		43						
	<i>Reserve coalitieakkoord: CP budgetten Cultuur, Erfgoed en Sport</i>		-1.886		-538						
	<i>Reserve projecten: CP budgetten Cultuur, Erfgoed en Sport</i>		1.303		355						
	<i>Reserve projecten: Stimulerend vernieuwend bouwen en wonen</i>		5								

		<i>Reserve aanvulling ISV: Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing algemeen en geluid</i>	1.345	1.345	1.403	1.403	1.198	1.198				
		<i>Reserve coalitieakkoord: Klimaat op Orde</i>		-50								
		<i>Reserve DigiDiv: DIVA</i>		312								
		Totaal reserves	3.837	37	1.153	-1.701	948	4.981	-2.742	-5.801	-2.742	-3.528
Totaal alle programma's, Algemene middelen en Reserves			46.324	46.324	38.673	38.673	30.248	30.248	18.324	18.324	-4.089	-4.089

Bijlage 3 Aanpassing Staat van inkomensoverdrachten

In de programmabegroting 2012 is een staat van inkomensoverdrachten opgenomen. Door middel van deze Voorjaarsnota stellen wij u voor om de volgende instellingen toe te voegen aan deze staat van inkomensoverdrachten:

STAAT VAN INKOMENSOVERDRACHTEN 2012		
Programma	Omschrijving	Bedrag
8	Samenleving, Cultuur en Sport	
	Bestuur Grote Kerk Vianen	100.000
	Het Utrechts Archief	662.000
10	Bestuur en Middelen	
	Stichting Bevrijdingsfestival	30.000

Toelichting:

Bestuur Grote Kerk Vianen – restauratie grafmonument Brederode in de Grote Kerk van Vianen

In de koopovereenkomst tussen de verkoper van het Harlanterrein (één van de projecten van Hart van de Heuvelrug) en de provincie Utrecht is opgenomen dat de provincie een bedrag van € 100.000 aan een kerk schenkt. Aan deze bepaling zijn geen verdere voorwaarden verbonden. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 100.000 te verlenen aan het bestuur van de Grote Kerk van Vianen voor de restauratie van het grafmonument van Brederode. Het grafmonument heeft een hoge monumentwaarde en een hoge cultuurhistorische waarde, en is uniek in Nederland. Over de besteding van het bedrag heeft afstemming plaatsgevonden met de Monumentenwacht Utrecht en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Om een juridische basis te creëren voor de subsidieverlening wordt deze nu als een begrotingssubsidie opgenomen in de Staat van Inkomstenoverdrachten van de provinciale begroting.

Het Utrechts Archief

De provincie is per 1-1-2012 verantwoordelijk voor de zorg en beheer van eigen provinciale archieven. Dit is een nieuwe wettelijke taak voortkomende uit de aanstaande wijziging van de Archiefwet, en uit het Bestuursakkoord tussen rijk en IPO. De provincies nemen de zorg en beheer voor eigen provinciale archieven over van het Rijk, inclusief bijbehorende kosten. Voor de provincie Utrecht betekent dat een bijdrage van € 662.000 per jaar vanaf 2012.

Stichting Bevrijdingsfestival

Op basis van het GS besluit d.d. 5 maart 2012 wordt, als onderdeel van het structurele beleid rondom het Bevrijdingsfestival, voorgesteld om een bijdrage te verlenen aan het Bevrijdingsfestival 2012 van € 30.000,-. Om een juridische basis te creëren voor de onderhavige subsidieverlening wordt voorgesteld om deze als een zogenaamde begrotingssubsidie te benoemen. Daartoe zal de instelling en de te verlenen subsidie worden vermeld in de Staat van inkomensoverdrachten van de provinciale begroting.

Bijlage 4 Kenmerken Reserve Frictie-en programmakosten

Criteria	Toelichting
Naam en nummer	Reserve Frictie-en programmakosten + B0422003
Soort	Bestemmingsreserve
Instellingsdatum	Behandeling PS d.d. 2 juli 2012,VJN 2012
Besluitvorming	PS
Nut en noodzaak	De reserve Frictiekosten wordt gebruikt om de kosten van de Veranderopgave op te vangen. Onder de Veranderopgave wordt verstaan het krimpen van de organisatie naar 675 fte. Hierdoor ontstaan frictiekosten onder andere in de vorm van WW-gelden en kosten voor het begeleiden van medewerkers naar een nieuwe functie (mobiliteit). Ook is er een bedrag beschikbaar gesteld voor doorlopende frictiekosten Formatiescan die ook ten laste van deze reserve kunnen worden gebracht. Daarnaast is er een bedrag voor programmakosten, integratie en innovatiekosten beschikbaar gesteld. Indien deze middelen niet in het lopende jaar worden besteed zal deze reserve worden gebruikt om de middelen beschikbaar te houden voor het volgend jaar.
Functie	Egaliseren
Doel	Doel van de reserve is om de middelen die beschikbaar zijn voor de Frictiekosten en de veranderopgave apart inzichtelijk te maken en te spreiden in de tijd.
Ambtelijk beheerder	Afdelingsmanager MO
Voeding	Er is een eenmalige storting bepaald bij het besluit VJN 2012
Plafond/streefbedrag	€ 9,75 mln. is het plafond. Dit is gelijk aan de eenmalige storting.
Minimumbedrag	Minimumbedrag is nul.
Bestedingsplan	De middelen kunnen worden aangewend voor de frictiekosten Veranderopgave. Zie voor een verdere detaillering de VJN 2012.
Voorwaarden besteding	De bestedingen moeten passen binnen het bestedingsplan.
Looptijd	De reserve kan worden opgeheven als de WW periode van de laatste persoon die hiervan gebruik maakt is beëindigd. Dit is maximaal 5 jaar na beëindiging van het dienstverband. Verwachting is dat in 2020 de reserve kan worden opgeheven en het restant kan vrijvallen in de algemene middelen.
Risico's	Het is moeilijk te voorspellen hoeveel mensen daadwerkelijk gebruik moeten gaan maken van de WW regeling en hoe lang het duurt voordat men een nieuwe baan vindt. Er is een conservatieve raming hiervoor opgesteld, echter het risico bestaat dat door de economische omstandigheden deze alsnog te laag is ingeschat waardoor de reserve te laag is om de frictiekosten op te vangen en er gebruik zal moeten worden gemaakt van andere middelen.
Bijzonderheden	Er zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Colofon

De Voorjaarsnota 2012 is een uitgave van:

Provincie Utrecht
Archimedeslaan 6
3584 BA UTRECHT
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT
Telefoon: 030-2589111
www.provincie-utrecht.nl

Samenstelling en eindredactie:

Afdeling Financiën

Oplage:

300 exemplaren

Druk:

Multi Media Centrum provincie Utrecht

Het binnenwerk van deze rapportage is gedrukt op Colotech 90 grams houtvrij-chloorvrij-TCF, duurzaam papier.